

De veelkleurige heerlijkheid van Christus

Werner Mücher

De veelkleurige heerlijkheid van Christus

*Aspecten van Christus' heerlijkheid in
vier hoofdstukken van het Nieuwe Testament*

uitgeverij
Daniël

© 2013 Uitgeverij Daniël, Zwolle, NL.

ISBN/EAN: 978-90-79718-12-2

Titel: 'De veelkleurige heerlijkheid van Christus'

*Aspecten van Christus' heerlijkheid in vier hoofdstukken
in het Nieuwe Testament*

trefwoord: bijbelstudie

nur: 707

Auteur: Mücher, Werner

Vertaling: Andries Loos

Bewerking en redactie: Hugo Bouter

Layout: Piet Versteeg

Coverontwerp: Jan Paul Spoor

Coverfoto: Credit ESO telescope, La Silla observatory in Chile.

De **Helixnevel**, een planetaire sterrennevel in 'de Waterman'.

webwinkel: www.uitgeverijdaniel.nl

bestellingen: info@uitgeverijdaniel.nl

oorspronkelijke titel: Herrlichkeiten Jesu Christi

© 2007 Daniel-Verlag Retzow / Lychen (D).

© All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without written permission of the publisher.

Inhoudsopgave

van de veelkleurige heerlijkheid van Christus

Woord vooraf / 7

1. Het Woord is vlees geworden / 9

- 1.1. Inleiding / 9
- 1.2. Het Woord en de wording van de wereld / 10
- 1.3. Het waarachtige licht / 12
- 1.4. De eniggeboren Zoon / 16
- 1.5. Het Lam van God / 18
- 1.6. De Heer Jezus is Degene die doopt met de Heilige Geest / 21
- 1.7. De Messias – de Christus – als Profeet, Koning en Hogepriester / 23
- 1.8. Jezus van Nazaret – de IK BEN / 25
- 1.9. De Zoon van God, de Koning van Israël / 27
- 1.10. De Zoon des mensen / 28

2. De Zoon van Gods liefde / 31

- 2.1. Inleiding / 31
- 2.2. Gevaren voor de Kolossenzen / 32
- 2.3. Paulus' gebed voor de Kolossenzen / 35
- 2.4. Het beeld van de onzichtbare God / 38
- 2.5. Eerstgeborene van de hele schepping / 39
- 2.6. Schepper van alle dingen / 41
- 2.7. Onderhouder van alle dingen / 42
- 2.8. Het Hoofd van het lichaam, de gemeente / 43
- 2.9. Het begin, de eerstgeborene uit de doden / 46
- 2.10. Gods volheid woont in Hem / 46
- 2.11. Verzoener van alle dingen / 47

3. De Zoon is hoger dan de engelen / 51

- 3.1. Inleiding / 51
- 3.2. Zeven persoonlijke heerlijkheden van de Heer Jezus / 54
- 3.3. Meer geworden dan de engelen / 57
- 3.4. Christus als God aangesproken / 60
- 3.5. U bent Dezelfde / 62
- 3.6. Zet U aan Mijn rechterhand / 66
- 3.7. Engelen zijn dienende geesten / 68

4. De Zoon des mensen die in het midden van de kandelaars wandelt / 71

- 4.1. Inleiding / 71
- 4.2. Iemand, de Zoon des mensen gelijk / 72
- 4.3. Bekleed met een gewaad tot de voeten / 74
- 4.4. Aan de borst omgord met een gouden gordel / 75
- 4.5. Zijn hoofd en haar wit als witte wol, als sneeuw / 77
- 4.6. Zijn ogen als een vuurvlam / 78
- 4.7. Zijn voeten aan blinkend koper gelijk / 79
- 4.8. Zijn stem als een gedruis van vele wateren / 79
- 4.9. In Zijn rechterhand zeven sterren / 81
- 4.10. Uit Zijn mond kwam een scherp, tweesnijdend zwaard / 82
- 4.11. Zijn gezicht straalt zoals de zon / 83

Aanbevolen boeken / 85

Woord vooraf

Dit boek is deels gebaseerd op toespraken die de auteur ca. 10 jaar geleden heeft gehouden in Donsbach, Duitsland. De Nederlandse vertaling en bewerking draagt een enigszins vrij karakter.

Het is indrukwekkend te zien hoe de Heilige Geest door middel van diverse bijbelschrijvers een prachtige samenvatting van de heerlijkheid van de Heer Jezus heeft laten optekenen in vier hoofdstukken van het Nieuwe Testament, nl. Johannes 1, Kolossenzen 1, Hebreeën 1 en Openbaring 1. Dit bevestigt de woorden van de Heer Jezus, toen Hij Zijn discipelen kort voor Zijn heengaan onderwijs gaf over de taak van de Trooster, de Heilige Geest, die Hij zou zenden van de Vader: *'Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het mijne nemen en het u verkondigen'* (Joh. 16:14). Het is ons gebed dat de Geest van God dit boek ook op die wijze zal gebruiken en tot zegen van Gods kinderen zal stellen.

Zwolle, najaar 2013

Uitgeverij Daniël

1. Het Woord is vlees geworden

Aspecten van Christus' heerlijkheid in Johannes 1

1.1. Inleiding

Wij vinden in het eerste hoofdstuk van het evangelie van Johannes vele heerlijkheden van de Heer Jezus. Iedere afzonderlijke heerlijkheid toont een bepaalde kant van Zijn wonderbare Persoon, en daarom is het goed om na te denken over al die verschillende facetten. De Heer Jezus heeft heel veel namen in het Woord van God, en iedere naam weerspiegelt een bepaald facet van Zijn heerlijkheid. Wist u dat Christus alleen al in het boek Openbaring maar liefst 37 verschillende namen of titels heeft?

Johannes heeft zijn geschriften – het evangelie, de drie brieven en het boek Openbaring – als de laatste boeken van de Bijbel geschreven, waarschijnlijk in de jaren 90-95 na Christus. In die tijd was er een hele reeks valse leringen over de Persoon van de Heer Jezus in omloop. Er waren filosofische stromingen die de christelijke leer vermengden met elementen uit Joodse en Griekse filosofieën; één van die stromingen noemde men de *gnostiek*. Een bijzonder kenmerk hiervan was dat ze valse leringen over de Persoon van de Heer Jezus verbreidde: zowel Zijn volmaakte mensheid als Zijn godheid werden aangevallen. Het antwoord van God was dat Hij de hoogbejaarde apostel Johannes gebruikte om het evangelie te schrijven dat zijn naam draagt. Dit evangelie beschrijft de Heer Jezus als de eeuwige Zoon van God en de openbaring van het eeuwige leven (vgl. 1 Joh. 1:1-4). De brieven van Johannes leren ons meer over de

kenmerken van het eeuwige leven, zoals het in de gelovigen zelf zichtbaar wordt. Het boek Openbaring toont het sluitstuk van de wegen van God met de wereld, en het oordeel over de afvallige christenheid en de goddeloze Joden die de antichrist volgen. Het slot van dit boek toont ons het perspectief van het duizendjarig Vrederijk en daarna de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

1.2. Het Woord en de wording van de wereld

Nu willen wij ons bezighouden met enkele namen en heerlijkheden van de Heer Jezus in het eerste hoofdstuk van het evangelie naar Johannes. Later willen wij met hetzelfde doel kijken naar Kolossenzen 1 en Hebreeën 1. Zijn we ons nog ervan bewust hoe nodig het is ons hart te vullen met Zijn heerlijkheid? In dezelfde mate waarin Christus groter voor ons wordt en wij Hem aanbidden, wordt ons leven met blijdschap vervuld. Als de apostel in Johannes 1:14 schrijft: *‘Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd’*, dan proeven we iets van de blijdschap die hem vervulde. Inmiddels was er al 60 jaar verstreken sinds de apostel de Heer op Zijn rondwandeling op aarde begeleidde en Zijn heerlijkheid zag.

Dit evangelie begint met de woorden: *‘In het begin was het Woord’* (Joh. 1:1a). Dat is een begin dat ver vóór Genesis 1 ligt, waar we lezen: *‘In het begin schiep God de hemel en de aarde’*. Het is ook niet het begin van 1 Johannes 1, waar staat: *‘Wat van het begin af was’*. Dat laatste begin heeft betrekking op de tijd toen de Heer Jezus als Mens in de wereld kwam. Het begin van Johannes 1 is echter de ‘tijd’ die géén begin heeft, de eeuwigheid voordat de tijd begon. De Heer Jezus was er altijd en Hij was altijd het Woord van God.

Als men iemand werkelijk wil leren kennen, moet men weten hoe hij denkt. Dat merk je door wat hij zegt, en daartoe zijn woorden nodig die tot uitdrukking brengen wat er binnenin hem leeft en voor anderen onzichtbaar is. Zo is het ook met God. God is veel te groot en te verheven voor schepselen om

Hem te leren kennen. Toch heeft Hij Zich nu geopenbaard en het innerlijk van Zijn hart blootgelegd. Hoe heeft Hij dat gedaan? Door middel van Zijn Zoon, de Heer Jezus Christus. Overal waar we iets van God vernemen, vindt deze openbaring plaats door de Heer Jezus. God heeft Zich via Hem geopenbaard, en dat op een heel diepgaande wijze. Daarom is Hij het Woord van God, de volledige openbaring van Wie God persoonlijk is. Het is onmetelijk groot dat wij de Bijbel in handen hebben, en dat dit voor ons Gods Woord is. Maar de Bijbel is in de eerste plaats een beschrijving van de heerlijkheid van de Heer Jezus, en wel van Genesis 1 tot Openbaring 22. Overal waar we iets over God leren, is Christus Degene die Hem heeft geopenbaard.

'(...) en het Woord was bij God, en het Woord was God' (Joh. 1:1b). Christus is niet alleen Degene die God geopenbaard heeft, maar Hij was ook altijd *bij* God. Hij verkeerde altijd in de nabijheid van de Vader, want Hij was in Zijn schoot (vs. 18). Hier wordt ons al meteen aan het begin van het evangelie meegedeeld dat de Heer Jezus pre-existent is. Hij heeft geen begin en geen einde, Hij is Zelf God geprezen tot in eeuwigheid. Dit was in het begin bij God (vs. 2). En in vers 3 staat: *'Alle dingen zijn door Hem geworden'*. Waardoor is alles geschapen? *Door het Woord*. Wij hebben gezien dat het *Woord* een naam van de Heer Jezus is. Dat wordt overigens bevestigd in Openbaring 19, waar Hij op een wit paard uit de hemel neerdaalt om het oordeel uit te voeren: *'(...) en Zijn naam wordt genoemd: het Woord van God'* (Openb. 19:13).

Het is dit Woord dat alles heeft geschapen. Heb je ooit erbij stilgestaan dat de Heer Jezus alle dingen heeft geschapen? Weet je wel dat jouw Heiland zo groot is, dat Hij het hele heelal, de zichtbare en de onzichtbare wereld heeft geschapen? Misschien ben je ermee vertrouwd dat God de Schepper van het universum is (Gen. 1:1), maar de Schrift leert dat God alles door de Persoon van de Zoon heeft geschapen: *'(...) alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is'* (Joh. 1:3). Er is niets wat ooit in de zichtbare en in de onzichtbare wereld is geschapen, wat zijn bestaan niet aan Hem te danken heeft. Hoe groot is dus de Zoon van God!

Als we een ogenblik erover nadenken hoe groot het heelal is, dan vallen we van de ene verbazing in de andere. Ons zonnestelsel is een deel van het melkwegstelsel, een sterrenstelsel dat uit 100 tot 300 miljard sterren bestaat. Elk van deze sterren is een zon en sommige hiervan zijn tot wel vier miljoen keer helderder en tweeduizend keer groter dan onze zon! Evenals in ons melkwegstelsel zijn de meeste sterren in sterrenstelsels aaneengesloten. Er zijn schattingen dat er ongeveer honderd miljard sterrenstelsels zijn. Als men in aanmerking neemt dat een sterrenstelsel gemiddeld honderd miljard sterren telt, en dat lang niet alle sterren zich in sterrenstelsels bevinden, dan laat het aantal sterren zich berekenen op ongeveer 10 tot de 25ste macht. Dat is een 1 met 25 nullen. Als men deze massa sterren zou verdelen over de nu levende mensheid – er zijn momenteel ca. 7 miljard mensen –, dan zijn er op elk mens ongeveer anderhalf miljard sterren.

De volgende ster buiten ons zonnestelsel is 4,3 lichtjaren van ons verwijderd. De ster die, voor zover bekend het verst van ons staat, is 13,7 miljard lichtjaren van ons verwijderd. Dit reusachtige heelal heeft de Heer Jezus geschapen. Hoe groot moet Hij dan zijn! In Psalm 33 staat geschreven: *‘Hij gebiedt en het staat er’* (Ps. 33:9). Dat is dan alleen maar het heelal, de macrokosmos. Wetenschappers zeggen dat er in de microkosmos, in de wereld van de atomen, nog eens zo’n wonderlijke wereld aanwezig is. Daarbij laten we de onzichtbare wereld nog buiten beschouwing, omdat we nauwelijks iets daarover weten.

1.3. Het waarachtige licht

Verder staat er in vers 4: *‘in Hem was leven, en het leven was het licht van de mensen’*. De Heer Jezus was het ware licht. Het onderwerp ‘licht in de duisternis’ vinden wij door de hele Bijbel heen. Wij vinden dat licht al op de eerste bladzijde van de Bijbel, en we vinden het ook op de laatste bladzijden. Het licht van het Nieuwe Jeruzalem, de ‘lamp’ die de stad verlicht, is het Lam

(Openb. 21:23). Zodra deze stad vanuit de hemel zal verschijnen, is voor ons alle duisternis verdwenen.

Duisternis is een symbolisch begrip voor de verwijdering van de mensen van God, voor de gevolgen van de zonde en het verderf, voor duistere machten. Toen de Heer Jezus in de wereld kwam, was Hij het licht der mensen. Zonder Hem zouden wij niets zien van de dingen van God, niets weten over het ontstaan van de schepping, over God en over onszelf als gevallen mensen, zonder Hem zouden wij totaal niets weten. Het oordeel van God over ons als natuurlijke mensen luidt: *'(...) verduisterd in hun verstand, vreemd aan het leven van God'* (Ef. 4:18).

Toen Christus in de wereld kwam, was Hij het licht der mensen door alles wat Hij zei en deed. Zo ontmoette de duisternis het licht, en gelukkig waren er harten die opengingen voor het licht en die het wilden aannemen. Dit licht is een bijzonder licht: het is niet alleen helder, maar ook warm, zoals dat met de zon ook het geval is. De Bijbel zegt ons dat God *licht* is (1 Joh. 1:5). Dat is Zijn wezen. Maar tegelijkertijd is Hij ook *liefde*, dat is Zijn natuur (1 Joh. 4:8, 16). Beide, licht en liefde heeft de Heer Jezus op een volmaakte wijze geopenbaard. Maar helaas, de duisternis heeft het niet begrepen (Joh. 1:5).

Wat is het verdrietig om even verder te lezen: *'Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem geworden, en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij kwam tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen'* (Joh. 1:10-11). De *wereld* is hier het wereldsysteem, dat door de overste van de wereld – de satan – wordt geregeerd, een systeem dat volkomen in de macht van de boze ligt en volledig van God is vervreemd (1 Joh. 5:19). Dat de wereld Hem niet herkende, kunnen wij begrijpen, hoewel het ons pijn doet. Maar dat de Heer tevergeefs tot het Zijne kwam, tot dat wat van Hem is, het volk dat God had uitverkoren en dat alle vereisten bezat om God goed te kennen, het volk waaraan God Zichzelf honderden jaren lang had geopenbaard, het volk dat aartsvaders bezat die God kenden, is voor ons eigenlijk niet te begrijpen. Toen de Zoon van God tot de achter-, achter-, achterkleinkinderen van deze godvrezende mannen kwam, tot

dat wat van Hem was, namen de Zijnen Hem niet aan. God werd in de Persoon van Zijn Zoon verworpen! Hij kwam om hen uit de slavernij van de zonde te bevrijden, zoals Mozes ooit het volk uit Egypte had verlost. Maar zij namen Hem niet aan! Wat een tragedie.

Wat de verwerping van de kant van Zijn volk voor de Heer heeft betekend, kunnen wij misschien uit Matteüs 11:25vv. opmaken. Dit hoofdstuk begint met de mededeling dat Johannes de Doper gevangengenomen was. De wegbereider van de Heer begon toen eraan te twijfelen of Hij wel echt de Messias was. Johannes kon niet begrijpen dat hij, nadat hij de Messias had aangekondigd, in de gevangenis belandde; later werd hij terechtgesteld. Verderop in dit hoofdstuk zien we dat de Heer over enkele steden het oordeel uitsprak; deze steden hadden Zijn wonderen gezien, en volgens de Heer waren ze schuldiger dan Tyrus en Sidon en zelfs dan Sodom (Matt. 11:20-24). Hij zag hoe Zijn dienst en hoe Hijzelf door het volk Israël steeds meer werd verworpen.

Tegen deze achtergrond ('In die tijd') horen wij de Heer zeggen: *'Ik prijs U, Vader, Heer van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen hebt verborgen en ze aan kleine kinderen hebt geopenbaard. Ja Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U'* (Matt. 11:25-26). Hij voelde alle smart van de verwerping en de vijandschap van de Joodse leiders, maar toch prees Hij de Vader. Voor hoeveel gelovigen in al de voorbije eeuwen zullen deze woorden van de Heer tot troost zijn geweest in moeilijke tijden, in tijden van ziekte, vervolging en nood! Wat een opluchting betekent het, en wat voor zegen komt eruit voort, als iemand in moeilijke tijden kan zeggen: *'Ja Vader, want zo is het een welbehagen geweest voor U!'* Dat betekent dat iemand de weg, waarop God hem leidt, accepteert.

Maar voor de wijzen en verstandigen onder het volk had God dat verborgen; misschien dacht de Heer, toen Hij dit zei, in het bijzonder aan de schriftgeleerden. Zowel de schriftgeleerden alsook de sadduceeën zijn een afschrikwekkend voorbeeld voor ons, dat men de Schrift kan bestuderen en toch blind kan zijn.

Tegen de sadduceeën zei de Heer: *'U dwaalt, daar u de Schriften niet kent, noch de kracht van God'* (Matt. 22:29). Ook wij kunnen ons vergissen vanwege een gebrekkige kennis van de Schrift. Maar aan onmondigen, aan kleine kinderen heeft God het geopenbaard.

Matteüs beschrijft de Heer Jezus als de Koning van Israël, en zo heeft Hij Zichzelf ook voorgesteld aan het volk. Maar door hun verblindings en vijandschap rukten zij als het ware Zijn koninklijke kleding af. En wat kwam er toen tevoorschijn? Zijn heerlijkheid als de Zoon van God! Toen Hij in Zijn hoedanigheid als de Koning van Israël werd verworpen, bracht God een grotere heerlijkheid aan het licht, namelijk Zijn persoonlijke glorie als de Zoon! Het ontbreekt God niet aan wegen en middelen om Zijn Zoon te verheerlijken! Zo zegt de Heer hier verder: *'Alles is Mij overgegeven door Mijn Vader'* (Matt. 11:27a). Hij verplaatst Zichzelf in de situatie na het kruis van Golgota en denkt aan Zijn daaropvolgende verheerlijking. Het zijn bijna dezelfde woorden als aan het slot van dit evangelie: *'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'* (Matt. 28:18). En dan gaat Hij hier nog door met de volgende woorden: *'(...) en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon, en hij aan wie de Zoon [Hem] wil openbaren'* (Matt. 11:27b). Toen de Heer Jezus als de Koning van Israël werd verworpen, openbaarde God Zijn heerlijkheid als de Zoon van de Vader.

In dat verband zegt Hij dan: *'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven'* (Matt. 11:28). Het evangelie van de gestorven en opgestane Heiland richt zich niet alleen tot Israël, maar tot de hele wereld. *'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast bent'* – wat is dat toch een heerlijke boodschap! Welke stichter van een godsdienst heeft het ooit gewaagd zulke woorden tot de mensen te spreken? Als de Heer Jezus als de Koning van Israël is verworpen, wordt Hij de Heiland van de hele wereld (vgl. Joh. 4:42). De weg naar de heerlijkheid ging echter wel via het lijden: *'Moest de Christus dit niet lijden, en [zo] in Zijn heerlijkheid binnengaan?'* (Luc. 24:26).

Laten wij toch de heerlijkheid van de Heer Jezus in de Schrift

naspeuren. Laten wij de Schrift biddend lezen. De Heer was bereid de weg van het lijden te gaan. Hij heeft gezegd: *'Ja Vader'*. Hij heeft de verwerping van de kant van het volk Israël geaccepteerd. Hoe moeilijk de weg ook werd voor Hem, toch wist Hij dat Hij God hierdoor zou verheerlijken en dat God Zijn heerlijkheid zou openbaren. Wat voor heerlijkheid bezit dit waarachtige Licht toch!

1.4. De eniggeboren Zoon

In Johannes 1:14 vinden wij het wonder van de vleeswording van het eeuwige Woord: God is Mens geworden in de Persoon van Christus, en Hij heeft onder ons gewoond (lett. 'getabernakeld'). Dit leidt tot een volgend aspect van Zijn heerlijkheid: *'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is, die heeft [Hem] verklaard'* (Joh. 1:18). In het evangelie naar Johannes is de Heer eigenlijk vanaf het begin al verworpen (vgl. Joh. 1:10-11). Toch zijn er die in Hem geloven, en hun geeft Hij het recht kinderen van God te worden (Joh. 1:12-13).

Wat is zo bijzonder aan het feit dat de gelovigen *kinderen* van God zijn geworden? Het houdt in dat zij een *Vader* hebben! Wij zijn zo eraan gewend dat wij kinderen van God zijn, maar zijn wij ons wel ervan bewust wat het betekent God tot Vader te hebben? Kennen wij de gemeenschap met de Vader, waarden wij de vrije toegang tot Hem, spreken wij met Hem over alles wat ons bezighoudt? Aanbidden wij Hem vanwege het feit dat Hij Zijn eigen Zoon heeft gegeven, en met Hem een volheid van zegen?

De Heer Jezus moest God als *Vader* openbaren, anders konden wij Hem niet als zodanig leren kennen. Alleen Hij kon dat doen, doordat Hij de Vader kende. Hij is immers *'de eniggeboren Zoon, die in de schoot van de Vader is'* (vgl. vs. 14). 'Eniggeboren' betekent dat hij de *enige* Zoon is, en dat Hij *uniek* is. Ja, Hij is in ieder opzicht uniek, Hij kan met niets en niemand worden vergeleken. 'Geboren' betekent hier niet dat Hij als de eeuwige

Zoon van God een begin heeft gehad, maar dat Hij in Zijn natuur, in Zijn godheid, gelijk is aan de Vader. Velen hebben uit de titel 'de eniggeboren Zoon' volledig verkeerde conclusies getrokken. Wie gelezen en ook in zijn hart heeft opgenomen, wat Johannes in het begin van zijn evangelie heeft geschreven (Joh. 1:1-2), weet dat de Heer geen begin heeft gehad. Dan kan *eniggeboren* alleen maar betekenen dat Hij de enige of unieke Zoon is, en dat Hij gelijk is aan de Vader. In de godheid staan de Vader en de Zoon op gelijke hoogte. Toen de Heer zei: *'Mijn Vader is groter dan Ik'* (Joh. 14:28), sprak Hij over Zijn positie als Mens hier op aarde.

'(...) die in de schoot van de Vader is'. Misschien zijn wij zo gewend geraakt aan de uitdrukking dat de eniggeboren Zoon in de schoot van de Vader is, dat wij helemaal niet meer erover nadenken wat dit in feite betekent. Daarom moeten wij Spreuken 8:29-31 hierbij lezen, waar sprake is van de eeuwige Wijsheid. Daar staat geschreven: *'(...) toen Hij de fundamenten van de aarde verordende, was Ik bij Hem, Zijn Lievelingskind, Ik was dag aan dag Zijn bron van blijdschap, te allen tijde spelend voor Zijn aangezicht, al spelend in de wereld van Zijn aardrijk. Mijn bron van blijdschap vond Ik bij de mensenkinderen'*. De Wijsheid wordt hier voorgesteld als een Persoon, en dat geeft aanleiding hierin een aanduiding te zien van de Heer Jezus, door Wie God de werelden gemaakt heeft (Hebr. 1:2). De Zoon was (en is) in de schoot van de Vader. De Vader vindt Zijn welgevallen in Hem, Hij heeft Zijn vreugde in Hem. Tussen de Vader en de Zoon bestond een vertrouwensrelatie, een unieke liefde, een onderlinge gedachtewisseling die wij ons niet kunnen voorstellen.

Toch is het goed daarover na te denken. Waarom? Omdat u en ik, als wij geloven in het werk van de Heer Jezus en vergeving van zonden hebben ontvangen, met Hem gestorven, opgestaan en één gemaakt zijn en zo ook zijn ingevoerd in een intieme relatie met de Vader, waarin de Heer Jezus als Zoon altijd verkeerde. Kunnen wij dat begrijpen? De Heer Jezus heeft in Johannes 15:15 gezegd: *'Ik noem u niet meer slaven, want een slaaf weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat*

Ik u alles wat Ik van Mijn Vader heb gehoord, bekend gemaakt heb'. Realiseert u zich wat hier staat? Alles wat de Heer Jezus van Zijn Vader heeft gehoord, dat heeft Hij u en mij bekendgemaakt. Na Zijn opstanding heeft Hij tegen Maria Magdalena het volgende gezegd, om dit door te geven aan Zijn discipelen: *'(...) maar ga heen naar Mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader en [naar] Mijn God en uw God'* (Joh. 20:17). Wij zijn broeders van de Heer Jezus. Zijn Vader is onze Vader, en de Heer Jezus heeft ons de Vader bekendgemaakt.

1.5. Het Lam van God

In Johannes 1:29 en 1:36 krijgen we weer een ander aspect van Christus' heerlijkheid: Hij is het Lam van God! Zo vinden wij Hem in het evangelie, maar uitdrukkelijk ook in het laatste bijbelboek (Openb. 5 e.v.). Christus is Mens geworden om Zijn leven als offerlam te kunnen geven en zó de zonde, de dood en de satan te overwinnen. Hij heeft deelgenomen aan bloed en vlees om Zijn leven af te kunnen leggen en het weer te hernemen (Joh. 10:17-18; Hebr. 2:14-15).

'De volgende dag zag hij Jezus naar zich toe komen en zei: Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt' (Joh. 1:29). Dat is een uitspraak van Johannes de Doper. Hij noemt de Heer Jezus hier 'het Lam van God', en zegt dat dit Lam 'de zonde van de wereld' zal wegnemen. Ontelbare lammeren zijn in het Oude Testament geslacht. De eerste keer lezen wij het van Abel, dat hij de eerstelingen van zijn schapen aan God als offer bracht (Gen. 4:4). Het lam speelde ook een belangrijke rol bij de uittocht van Israël uit Egypte; in die nacht moest per gezin een paaslam worden geslacht. Het bloed daarvan moest aan de deurposten en de bovendorpel worden gestreken. Hoeveel lammeren zullen in die nacht geslacht zijn?

In Exodus 29:38-42 vinden wij een aanwijzing die God aan het volk gaf in verband met de tabernakeldienst: zij moesten elke dag 's morgens en 's avonds een brandoffer brengen. Als we verder gaan en bij de offers in Leviticus komen, vinden

we steeds weer het offeren van lammeren, bijvoorbeeld op de feesten des Heren – soms waren het zeven lammeren (Lev. 23). In 1 Koningen 8:63 kunnen wij lezen hoe Salomo bij de inwijding van de tempel maar liefst 120.000 lammeren offerde.

In Leviticus 4:32 staat in verbinding met het brengen van het zondoffer: *'Als hij nu een lam brengt als zijn offergave voor een zondoffer, moet het (...)'*; en dan volgen verschillende offerhandelingen en tot slot staat er: *'en het zal hem vergeven worden'* (vs. 35). En toch weten wij uit het Nieuwe Testament dat op grond van de dood van een dier nooit zonden vergeven konden worden: *'(...) want het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken zonden wegneemt'* (Hebr. 10:4). Vroeger mocht de Israëliet op grond van het Woord van God vergeving aannemen, maar Paulus schrijft in de brief aan de Romeinen dat God de zonden verdroeg en voorbij liet gaan, met het oog op het werk van de Heer Jezus (Rom. 3:25-26).

Alle geslachte dieren in het Oude Testament wijzen op het feit dat de Zoon van God zou komen en dat Hij het Lam van God zou worden. Ja, Hij heeft Zijn leven gegeven. Het bloed van het Lam heeft gevloeid op het kruis van Golgota. Wat een waarde heeft Zijn bloed! Het onderwerp 'het Lam' is een studie op zich waard in de Bijbel. In het boek Openbaring vinden wij 28 keer 'het Lam' als naam van de Heer Jezus. Eigenlijk staat er 'lammetje', wat erop duidt dat het gaat om een teer Lam, dat de groten der aarde hebben veracht. Het karakter van het lam toont ons ook de bereidheid van de Heer om te lijden. In Jeremia 11:19 spreekt Jeremia over zichzelf als *'een argeloos lam, dat ter slachting geleid werd'*. Daarin wijst hij naar de Heer Jezus. Of denken wij aan de bekende tekst uit Jesaja 53, een van de duidelijkste teksten in het Oude Testament over het lijden van de Messias: *'(...) Als een lam werd Hij ter slachting geleid; als een schaap dat stom is voor Zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open'* (vs. 7). Wat een heerlijkheid komt er alleen al in de naam *Lam* tot uitdrukking!

Mag ik u vragen wat de Heer Jezus voor u betekent? Is het u de moeite waard te zeggen: 'Heer Jezus, ik dank U dat U het Lam

van God geworden bent en dat ik door U vergeving van zonden ontvangen heb'? Mag er één dag voorbijgaan zonder dat we Hem van harte gedankt hebben voor het feit dat Hij het Lam van God is geworden? Kijk naar het kruis van Golgota, waar Hij als het bloedende Lam van God hing. Hij is niet *ons* Lam, Hij is het Lam *van God*. Dit betekent dat God dit Lam – Zijn geliefde Zoon – voor u en mij heeft gegeven. Zó intens heeft God de wereld liefgehad, zóveel heeft Hij voor u en mij overgehad, dat Hij Hem als het Lam liet sterven! In de hemel zullen wij er niet mee klaarkomen daarover na te denken en Hem daarvoor te aanbidden.

Johannes voegt nog eraan toe: '(...) *dat de zonde van de wereld wegneemt*'. Wanneer zou dat gebeuren? De zonde wegnemen, dat betekent dat er eens een tijd zal komen dat er geen zonde meer zal zijn, waarin de zonde *afgeschaft* of *tenietgedaan* zal zijn (vgl. Hebr. 9:26). Dat is de tijd waarvan Openbaring 21 spreekt. Dat de zonde van de wereld weggenomen is, betekent niet alleen vergeving van zonden; nee, het gaat veel verder. Het betekent dat er eens een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal zijn, volmaakt nieuw, waarin geen zonde meer is. Dat is het doel van God met de schepping en de verlossing.

Ik vraag me nu vaak af waarom er al sinds zoveel duizenden jaren, al vanaf de zondeval zoveel leed bestaat. Misschien vraagt u zich ook vaak af waarom er nog in deze tijd zoveel leed is. Hoewel God in geen enkel opzicht verantwoordelijk is voor de zonde, heeft Hij toch deze mogelijkheid gekozen om door het lijden heen een nieuwe, heerlijke wereld tot stand te brengen. Denk nog eens aan de woorden van Lucas 24: '*Moest de Christus dit niet lijden en zo in Zijn heerlijkheid binnengaan?*'

Lijden kan ook voor ons heel smartelijk zijn. Laten we niet te vlug zijn met ons antwoord op de vraag waarom gelovigen moeten lijden. Soms is het een tuchtiging van God, soms een gevolg van eigen zonde. Vaak dient het lijden ertoe ons te vormen, zodat we als gelovigen in een intiemere gemeenschap met God komen; of het bewaart ons voor afwijking en het voorkomt iets ergers. Over het algemeen gesproken gaat de

weg door lijden tot heerlijkheid. Zijn er voor een christen die met de Heer Jezus leeft, niet iedere dag bepaalde vormen van lijden? Dat kan gewoonweg niet anders, omdat hij dingen in de wereld meebeleeft, hetzij catastrofes, ziekten, moorden, oorlogen enz. Of gaat dat alles zo maar aan ons voorbij? Ook ziet hij dingen onder het volk van God die hem verdriet doen, als we bijvoorbeeld denken aan verwijdering en scheuring onder kinderen van God of wat dan ook. Dan beleeft hij ook met droefheid hoe hijzelf telkens zondigt; niet dat dit normaal zou zijn, maar het gebeurt.

Hoe veel lijden is er toch! Vaak hebben wij geen antwoord daarop, maar het is Gods weg naar de heerlijkheid. Zullen wij de volle heerlijkheid, die wij eens zullen ontvangen, niet juist om die reden veel dieper ervaren en veel meer waarderen, omdat wij ook de andere kant, het leed, hebben leren kennen? De Heer Jezus is de weg gegaan van het lijden tot de heerlijkheid. Hij is de *'Overste Leidsman en Voleinder van het geloof'* (Hebr. 12:2). In Hebr. 12 gaat het verder: *'(...) terwijl Hij de schande heeft veracht, en is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van God. Want let op Hem die zo'n tegenspraak door de zondaars tegen Zich heeft verdragen, opdat u niet moe wordt en in uw zielen bezwijkt'*. Toen Hij leed, verdroeg Hij dat wegens de vreugde die eens Zijn deel zou zijn. Juist in het lijden komt een heel bijzonder aspect van Zijn heerlijkheid tot uitdrukking.

1.6. De Heer Jezus is Degene die doopt met de Heilige Geest

Johannes de Doper was gezonden om de Joden met water te dopen, waarbij zij hun zonden beleden. Dat was een uiterlijke doop, een doop met water. Maar toen hij de Heer Jezus naar zich toe zag komen, zei God tegen hem: *'Op Wie u de Geest zult zien neerdalen en op Hem blijven, Die is het die met de Heilige Geest doopt'* (Joh. 1:29-33). Johannes getuigde dat de Geest als een duif uit de hemel neerdaalde op de Heer Jezus, en op Hem bleef. Hij op Wie de Geest op deze wijze neerdaalde, zou Zelf met de Heilige Geest dopen. Wat betekent het dat de Heer Jezus met de Heilige Geest zou dopen? Het gaat bij de doop met de Heilige

Geest om een zegen, die op grond van het volbrachte werk op het kruis mogelijk is geworden.

De waterdoop betekent in de eerste plaats dat iemand een nieuw terrein betreedt, waar hij zich onderwerpt aan het gezag van Heer Jezus; tegelijk betekent dit ook dat hij een terrein van zegen betreedt. De doop van Johannes was *'tot vergeving van zonden'*. De christelijke doop met water is een beeld van het feit dat iemand met Christus begraven is (Rom. 6:3-4). Paulus werd, toen hij nog Saulus heette, aangespoord met de woorden: *'Sta op en laat u dopen en uw zonden afwassen onder aanroeping van Zijn naam'* (Hand. 22:16). De christelijke doop is het uiterlijke teken van de identificatie met Christus. Het geloof is een zaak van het hart, de doop is een zaak van belijdenis: *'Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot behoudenis'* (Rom. 10:10). Door de doop stel ik mezelf aan de kant van Christus en daarmee is altijd zegen verbonden.

De doop met de Heilige Geest is echter iets groters. Door de doop met de Heilige Geest plaatst God ons op een veel *groter* terrein van zegen, want door deze doop wordt men lid van het lichaam van Christus. Daarvan lezen wij in 1 Korintiërs: *'Immers wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van één Geest te drinken gegeven'* (1 Kor. 12:13). Dat is een onmetelijke zegen. Deze doop met de Heilige Geest vond plaats op de Pinksterdag (Hand. 2:1-4). Op deze dag ontstond iets dat volledig nieuw was en dat er in het Oude Testament nog niet was: de gemeente van Jezus Christus, waarvan Hij tegen Petrus zei: *'En ook Ik zeg je dat jij Petrus bent, en op deze rots zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hades zullen haar niet overweldigen'* (Matt. 16:18). Toen was de gemeente nog toekomstig, maar op de Pinksterdag werd ze gevormd op grond van het verlossingswerk van Christus. Degenen die in Christus geloofden, ontvingen niet alleen vergeving van zonden, maar ook de gave van de Heilige Geest (vgl. Hand. 2:38).

De doop met de Heilige Geest, toen de verheerlijkte Heer de Geest uitstortte op aarde, was een eenmalige gebeurtenis.

Maar toch ontvangt vandaag de dag ieder die in de Heer Jezus gelooft als zijn Verlosser, de Heilige Geest – ook al omschrijft het Nieuwe Testament dit niet altijd als een ‘doop’ (= onderdompeling) (vgl. Rom. 8:15-16; 1 Kor. 1:21-22; Gal. 4:6; Ef. 1:13; 1 Joh. 2:27). Mag ik u vragen wanneer u de Heer Jezus het laatst van harte gedankt hebt voor de gave van de Heilige Geest? De Heer heeft de discipelen kort voor Zijn sterven gezegd: *‘Ik zal de Vader vragen en Hij zal u een andere Voorspraak geven, opdat Die met u zal zijn tot in eeuwigheid’* (Joh. 14:16). De Geest wordt nooit meer van een waar gelovige weggenomen.¹

Door de Geest van God leren wij de Heer Jezus beter kennen. Hij helpt ons het Woord van God beter te begrijpen. Hij is het die ons onze fouten laat zien, zodat wij ze kunnen belijden. Door de Geest van God zijn wij onverbreekelijk met Christus verbonden als leden van Zijn lichaam, en daardoor zijn wij ook als gelovigen onverbreekelijk met elkaar verbonden. Het is de Heer Zelf die ons zulke onmetelijke zegeningen heeft geschonken door Zijn sterven, en door de doop met de Heilige Geest. De totale uitgestrektheid van deze zegeningen zullen wij eens beter begrijpen; daarvoor zullen wij Hem tot in eeuwigheid aanbidden en Zijn heerlijkheid bewonderen.

1.7. De Messias – de Christus – als Profeet, Koning en Hogepriester

De Heer die doopt met de Heilige Geest, is ook Zelf gezalfd met de Geest (die op Hem bleef, zoals we zagen). Zo vinden we het in Johannes 1:42, waar weer sprake is van een ander aspect van de heerlijkheid van Christus. Daar zegt Andreas tegen zijn broer Petrus: *‘Wij hebben de Messias gevonden – wat vertaald is: Christus (d.i. Gezalfd)’*. Messias is de Hebreeuwse vorm van het

¹ In Psalm 51:13 schrijft David: ‘Verwerp mij niet van Uw aangezicht, en neem Uw Heilige Geest niet van mij’. Deze bede was terecht, want in het Oude Testament kwam de Heilige Geest op gelovigen, en Hij sprak door hen, maar Hij woonde nog niet blijvend in hen, zoals dat sinds de Pinksterdag in Handelingen 2 het geval is. Vanaf die tijd woont de Heilige Geest permanent in iedere gelovige.

Griekse woord *christos*. Het woord komt vaak voor in het Oude Testament, hoewel het in onze vertalingen zelden zo wordt weergegeven. In ieder geval vinden we de *Messias* in Daniël 9:25-26. Vaak wordt met de 'gezalftde' een koning bedoeld, of de hogepriester (de gezalftde priester), en soms een profeet. Elk van deze drie ambten verwijzen naar de Heer Jezus, die niet alleen de Koning, maar ook de grote Priester en Profeet is. Als de Profeet heeft Hij God geopenbaard, als de gezalftde Koning kwam Hij tot Zijn volk Israël en als de Hogepriester werd Hij door God begroet in de hemel, nadat Hij het verlossingswerk had volbracht. De hogepriester had in het Oude Testament de taak het volk voor God te vertegenwoordigen. Op die manier vertegenwoordigt Christus de Zijnen nu voor Gods aangezicht (zie de brief aan de Hebreëen). Deze verschillende ambten laten ons weer verschillende aspecten van Zijn heerlijkheid zien. De naam *Christus* komt bijna 300 keer in het Nieuwe Testament voor.

Er was een tijd waarin de Heer het de discipelen verbood aan iemand te zeggen dat Hij de Christus was (Matt. 16:20). Als de Christus was Hij de door God gezalftde Koning van het volk Israël. Maar toen duidelijk werd dat de leiders van het volk Hem definitief verwierpen, mochten de discipelen Hem niet meer als zodanig verkondigen. Later volgde de tijd dat zij dit juist wél moesten doen. Nadat de Heer het verlossingswerk had volbracht, kon Petrus in zijn rede tot het volk Israël op de Pinksterdag luid uitroepen: *'Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand van God is verhoogd en de belofte van de Heilige Geest heeft ontvangen van de Vader, heeft Hij dit uitgestort wat u én ziet én hoort. Want David is niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt zelf: 'De Heer heeft tot mijn Heer gezegd: 'Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden tot een voetbank voor Uw voeten stel'. Laat het hele huis van Israël dan zeker weten, dat God Hem zowel tot Heer als tot Christus heeft gemaakt, deze Jezus die u hebt gekruisigd'* (Hand. 2:32-36). De eer die het volk Israël Hem niet toebracht, die heeft God Hem na het volbrachte werk gegeven. Daarom wijst de naam *Christus*

ons speciaal op de verheerlijking van de Heer Jezus aan de rechterhand van God.²

Vaak is *Christus* of *de Christus* een aanduiding van de Heer Jezus in verbinding met de gelovigen, waarbij Hij het verheerlijkte Hoofd in de hemel is en de gelovigen hier op aarde de leden van Zijn lichaam vormen. Dat is een van de grootste heerlijkheden van de naam Christus, want in Hem zijn wij met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten gezegend (Ef. 1:3).

1.8. Jezus van Nazaret – de IK BEN

In Johannes 1:46 vinden wij weer een andere naam van onze Heer en Heiland. Daar vindt Filippus, die al een discipel van de Heer was, een zekere Natanaël en zegt tegen hem: *‘Wij hebben Hem gevonden van Wie Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten: Jezus, de Zoon van Jozef, van Nazaret’*. Natanaël heeft een probeem met deze uitspraak. Hij zegt: *‘Kan uit Nazaret iets goeds zijn?’* (Joh. 1:47). Nazaret was de stad in Galilea, waar Jezus was opgegroeid. Galilea was een verachte streek. Het Nieuwe Testament kent de uitdrukking: *‘Galilea van de volken’* (Matt. 4:15). In deze streek lag de stad Nazaret, die blijkbaar eveneens geen goede reputatie had. Zou uit die stad iets goeds komen? Het feit dat de Heer daar woonde, gaf aanleiding tot de naam *‘Jezus de Nazoreeër’* (Matt. 2:23; 26:71; Luc. 18:37; Joh. 18:5, 7; 19:19; Hand. 2:22; 6:14; 22:8; 24:5), of *‘Jezus de Nazarener’* (Marc. 1:24; 10:47; 14:67; 16:6; Luc. 4:34; 24:19). Deze naam drukt verachting uit.

Daarbij komt dat de naam *Jezus* op zich al een naam is die ons wijst op Zijn vernedering. De engel die aan Jozef verscheen, zei hem dat Maria een Zoon zou baren en dat hij Zijn naam *‘Jezus’*

² In het Nieuwe Testament vinden wij zowel de naam *‘Jezus Christus’* als *‘Christus Jezus’*. Als er staat *‘Christus Jezus’*, betekent dit in het algemeen dat Hij uit de heerlijkheid is neergedaald om de Mens Jezus hier op aarde te worden; dan ligt de nadruk op Zijn vernedering. Als er *‘Jezus Christus’* staat, betekent dit dat de door de mensen verachte Jezus door God tot Heer en tot Christus gemaakt is en verheerlijkt is.

zou noemen. De reden ervan was: '(...) want Hij zal Zijn volk behouden van hun zonden' (Matt. 1:21). De naam Jezus wijst op Zijn dood, op Zijn diepe vernedering aan het kruis, waar Hij voor de zonden moest sterven. *Jezus* is de Griekse versie van de Hebreeuwse naam 'Jehosua' (de verkorte vorm is *Jozua*).³

De betekenis van de naam *Jezus* is: 'Jahweh redt', of 'Jahweh is redding'. De redding is ons ten deel gevallen, doordat de Zoon van God Mens is geworden en als het Lam van God aan het kruis Zijn leven heeft gegeven. Is er een mooiere naam dan de naam Jezus? Filippus zei: 'Jezus, van Nazaret'. Beide namen herinneren ons aan de vernedering van onze Heer.

In dit verband zou ik graag willen wijzen op Johannes 18:5-6, waar de Heer bij Zijn gevangenneming in de tuin van Getsemane tegen Zijn haters – waarschijnlijk waren het bijna 600 man – zei: 'Wie zoekt u?' Hun antwoord was: 'Jezus de Nazoreeër'. Daarin ligt sterke verachting en geringschatting opgesloten. Maar wat een tegenstelling volgt er dan! De Heer geeft als antwoord: 'Ik ben het', of gewoon 'Ik ben'. Niemand van ons kan zeggen: 'Ik ben'. Dit is in het Oude Testament de naam van God als de Eeuwige (vgl. Ex. 3:14; Deut. 32:39; Ps. 102:28). Op het ogenblik dat de Heer zei: 'Ik ben', deinsde de hele menigte terug en vielen allen – inclusief Judas – ter aarde. Dat was geen eerbied van hun kant. Het was de majesteit van de naam van onze Heer, die zij niet konden weerstaan. Zij vielen op de grond. Dat is haast een voorvervulling van het komende oordeel. Velen van deze 600 mannen zullen ooit eenmaal voor de Rechter staan, die dan op de Grote Witte Troon zit. Dan zullen zij zich dit toneel herinneren. Judas, die één van hen was, leefde enkele uren later niet meer. Hoe verblind moeten de mensen zijn geweest, dat zij zo'n lichtstraal van de heerlijkheid van de Heer Jezus konden zien en Hem desondanks enkele ogenblikken later zouden gevangennemen?

³ De Duitse Elberfelder vert. heeft een nuttige voetnoot bij de naam 'Jozua' in Exodus 17:9, namelijk: Hebr. Jehoschua (of: Jehosua): 'Jahweh is redding' (vgl. Num. 13:16).

*'Jezus-naam', wie kan doorgronden
al uw diept' en hoogte, wie?
Wie de liefde en 't heil verkonden,
waar wij 't einde niet van zien?
Onnaspeurlijk blijft die naam
In zijn glans en rijkdom saâm.*

(Geestelijke liederen nr. 118)

1.9. De Zoon van God, de Koning van Israël

In Johannes 1:50 vinden wij weer enkele andere namen of aanduidingen die de heerlijkheid van de Heer Jezus omschrijven. Toen Natanaël de Heer ontmoette, zei hij tegen Hem: *'Vanwaar kent U mij?'* De Heer antwoordde daarop het volgende: *'Voordat Filippus je riep, terwijl je onder de vijgenboom was, zag Ik je'* (Joh. 1:49). Blijkbaar voelde Natanaël dit alsof er dwars door hem heengekeken werd; daarbij was hij een heel oprecht man, want de Heer had al van hem gezegd: *'Zie, waarlijk een Israëliet in wie geen bedrog is'* (Joh. 1:48). Natanaël noemde de Heer in vers 50 eerst *Rabbi*, dat betekent 'leraar' of 'meester'. Dat is al een respectvolle aanspreektitel. Hij zei daarmee eigenlijk: 'U zult vanaf vandaag mijn Leraar zijn, die mij onderwijst. Ik wil alleen nog van U leren en wil Uw discipel zijn.

Dan vervolgt hij met de woorden: *'U bent de Zoon van God, U bent [de] Koning van Israël'*. Daarmee spreekt hij een waarheid uit, die iedere Israëliet uit het Oude Testament kon weten. In Psalm 2:6-7 staat namelijk: *'Ik heb Mijn Koning toch gezalfd over Sion, Mijn heilige berg. Ik zal het besluit bekendmaken: De HERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt'*. Als hier staat dat de Zoon van God *verwekt* is, dan is het duidelijk dat het hierbij niet gaat om Zijn *eeuwige* Zoonschap, maar om Zijn hoedanigheid als de Zoon van God, zoals Hij in deze wereld werd geboren. Het was God de Heilige Geest, die Hem in Maria verwekte. Precies dit had de engel tegen Jozef gezegd: *'(...) want wat in haar is verwekt, is uit de Heilige Geest'* (Matt. 1:20). Zo heeft de engel Gabriël ook tot Maria gesproken: *'De Heilige Geest zal*

over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom zal dat Heilige dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon worden genoemd' (Luc. 1:35).

Ook als Mens was de Heer Jezus de Zoon van God, en als zodanig heeft Hij een begin gehad. Hij werd verwekt. Dat is het wonder van de menswording van onze Heer, dat wij nooit kunnen begrijpen. De menswording en de verwekking in Maria vormen een grote verborgenheid, die wij niet kunnen verklaren, maar die wij wensen te eren. De oneindig verheven Schepper van de zichtbare en de onzichtbare wereld werd Mens, en is als een klein Kind geboren. Natanaël herkende in de Heer Jezus de Zoon van God, en de Koning van Israël. Zou het hele volk Israël zich niet moeten neerbuigen om Hem te aanbidden? In plaats daarvan werd de Koning van Israël door de Zijnen verworpen en moest Hij de weg van het lijden gaan.

1.10. De Zoon des mensen

In de verzen 51 en 52 zegt de Heer echter tegen Natanaël: *'Je zult grotere dingen zien dan deze (...). Je zult van nu aan de hemel geopend zien en de engelen van God opstijgen en neerdalen op de Zoon des mensen'*. Dat is de laatste naam van de Heer Jezus in dit hoofdstuk: de Zoon des mensen. Deze naam houdt in dat de Koning van Israël door Zijn volk werd verworpen en als de Mensenzoon moest lijden. Zojuist lezen wij in Psalm 2:6-7 dat God Zijn Koning had gezalfd, en dat deze Koning de door God verwekte Zoon van God is. In Psalm 8:5 is sprake van de Heer als de Zoon des mensen. De psalmen daartussen in, dus Psalm 3 t/m 7, tonen profetisch de weg van de verwerping en het lijden van onze Heer.

We zullen nu enkele verzen hieruit lezen. In Psalm 3:2 zegt David: *'HERE, hoe talrijk zijn mijn tegenstanders!'* David heeft dit lied geschreven, toen hij voor Absalom vluchtte. Hier is David een beeld van de Heiland. In Psalm 4:3 zegt hij als type van Christus: *'Aanzienlijke mannen, hoelang zult u mijn eer te schande maken?'* In plaats van de Heer te verheerlijken, hebben de

mensen Hem afschuwelijk te schande gemaakt. Hoe is Hij toch onteerd, en wel gedurende de hele tijd van Zijn dienst, in het bijzonder toen Hij vermoord werd. In Psalm 5:9 vraagt David: *'HERE, leid mij in Uw gerechtigheid, omwille van mijn belagers; maak Uw weg vóór mij recht'*. Hier vraagt de Heer profetisch om leiding op de weg. In Psalm 6:4 zegt Hij: *'Ja, mijn ziel is zeer door schrik overmand. En U HERE, hoelang nog?'* De Heer legt deze verschrikking voor God neer en vraagt Hem hoelang het nog voortduurt. In Psalm 7:2 spreekt Hij Zijn vertrouwen uit met de woorden: *'HERE, mijn God, tot U neem ik de toevlucht, verlos mij van al mijn vervolgers en red mij'*. Hierbij kunnen wij o.a. denken aan de laatste nacht van het leven van de Heer Jezus. Red mij! Dit zijn soortgelijke woorden die wij ook in Psalm 22 vinden.

Maar daarna volgt Psalm 8, en die is het goddelijke antwoord op de verwerping van de Heer Jezus. In vers 5 staat: *'Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de Zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt'* (SV). Vers 6 maakt duidelijk dat het bij 'de Zoon des mensen' om de Heer Jezus gaat: *'En hebt hem een weinig [of: een korte tijd] minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid gekroond'* (SV). Eerst zien wij Zijn vernedering op het kruis, waar Hij stierf. Hij vernederde Zich *beneden* de engelen, want engelen kunnen niet sterven. Daarna volgt Gods antwoord op Zijn verwerping en vernedering: *'(...) en hem met eer en glorie gekroond. U doet hem heersen over de werken van Uw handen, U hebt alles onder zijn voeten gelegd'* (vs. 6b-7 HSV). Deze verzen, die ook in Hebrreeën 2 geciteerd worden, tonen ons de verheerlijking van de Heer Jezus. God zal ervoor zorgen dat de Heer Jezus niet alleen als Koning over Israël zal gaan heersen, maar dat Hij als de Zoon des mensen over de hele aarde, ja, zelfs over het heelal zal heersen.

Enerzijds toont deze naam van de Heer Zijn vernedering hier op aarde. In het Nieuwe Testament wordt de naam 'de Zoon des mensen' voor het eerst in Matteüs 8:20 gebruikt: *'De vossen hebben holen en de vogels van de hemel nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats waar Hij het hoofd kan neerleggen'*. Hij had op aarde geen plaats, Hij werd verworpen. Anderzijds toont deze naam Zijn verheerlijking in de hemel, en dat maakt de

tegenstelling des te indrukwekkender: *'En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen in de hemel; en dan zullen alle stammen van het land weeklagen en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid'* (Matt. 24:30). Als de Heer als de Zoon des mensen wederkomt, zal Hij Hoofd over alle dingen zijn en de hemel (de onzichtbare wereld) en de aarde (de zichtbare wereld) met elkaar verbinden (Ef. 1:9-10).

Daarom zegt Hij hier tegen Natanaël: *'Je zult grotere dingen zien dan deze'*. Het geloof ziet nu al dat in de toekomst de hemel zal worden geopend en dat de engelen van God zullen opstijgen en neerdalen op de Zoon des mensen. Omdat Christus Zijn verwerping als Zoon des mensen heeft geaccepteerd, heeft God Hem na Zijn sterven weer opgewekt en Hem verheerlijkt aan Zijn rechterhand in de hemel. Als Hij terugkomt, zal de hemel opengaan en zal er een nauwe verbinding ontstaan tussen hemel en aarde. Voor ons als gelovigen in deze tijd zal de hemel opengaan, als Hij daarvóór komt om de Gemeente tot Zich te nemen. Dat is de eerstvolgende profetische gebeurtenis, die wij verwachten. Ja, wij verwachten Hem, die beloofd heeft: *'Ik kom spoedig'*. Als Hij daarna zal verschijnen in heerlijkheid, zullen wij met Hem uit de hemel komen en met Hem regeren.

2. De Zoon van Gods liefde

Aspecten van Christus' heerlijkheid in Kolossenzen 1

2.1. Inleiding

Wij hebben in deel I een aantal aspecten van Christus' heerlijkheid gezien in Johannes 1. Het is bekend dat de geschriften van Johannes behoren tot die bijdragen die het laatst zijn toegevoegd aan de Heilige Schrift. Zij zijn ontstaan in de jaren 90 tot 95 na Christus, naar men over het algemeen aanneemt. Met de brief van Paulus aan de Kolossenzen ligt dit totaal anders: die is ongeveer 30 jaar eerder ontstaan, en wel in de tijd dat Paulus in de gevangenis in Rome zat. Hij had ervan gehoord hoe het met de gelovigen in Kolosse ging, en hij wist van de gevaren waarin zij verkeerden. Hij begint echter in deze brief niet met het negatieve, maar met het positieve. Hij prijst de Kolossenzen eerst, en dan stelt hij hun de Heer Jezus in Zijn heerlijkheid voor. Bij wijze van uitzondering willen wij nu echter met het negatieve beginnen, opdat wij de verzen in hoofdstuk 1:13-20 beter zullen kunnen begrijpen. De gevaren voor de Kolossenzen vinden wij namelijk in de negatieve aspecten die in hoofdstuk 2 worden genoemd. Er zijn minstens vijf gevaren voor de gelovigen. Deze willen wij nu eerst kort bezien om het karakter waarin de Persoon van Christus in hoofdstuk 1 wordt voorgesteld beter te kunnen begrijpen.

2.2. Gevaren voor de Kolossenzen

* *Filosofie*

Het gevaar van de filosofie vinden wij in Kolossenzen 2:8, waar wij de volgende waarschuwing lezen: *‘Kijkt u uit, dat er niemand is die u tot prooi maakt door de wijsbegeerte en door ijdel bedrog’*. Destijds ging het vooral om de filosofie van de gnostiek; dat was een vermenging van christelijke leerstellingen met Griekse en Joodse filosofie. Bij hun overleggingen en mijmeringen kwamen deze filosofen tot volkomen foutieve conclusies over de Persoon van de Heer. Zo circuleerden er verkeerde leringen over Zijn mensheid en Zijn godheid, enkele hiervan loochenden Zijn mensheid en weer andere Zijn godheid. Het is levensgevaarlijk als gelovigen valse leer aannemen over de Heer. Daarom is het zo belangrijk dat wij ons op de Schrift baseren. Wie zich bezighoudt met de filosofie, moet zich bewust zijn welke gevaren daarmee verbonden zijn. Er zijn werkelijk bekwame mensen in de wereld geweest – en die zijn er nog – die grootse dingen uitgedacht hebben. God kan aan mensen verbazingwekkende bekwaamheden geven. Maar als het fundament van hun denken niet berust op de openbaring van God, zoals we die in de Schrift vinden, leidt het tot dwaalleer. Dit gevaar bestaat voor alle gelovigen uit alle eeuwen.

* *Traditie*

Het gevaar van menselijke tradities vinden we ook in vers 8: *‘(...) volgens de overlevering van de mensen, volgens de elementen (of: grondbeginselen) van de wereld, en niet volgens Christus’*. ‘Overlevering’ is letterlijk dat wat we vandaag de dag ‘traditie’ noemen. Dit gevaar bestond in de begintijd, en het bleek in de hele kerkgeschiedenis telkens weer naar voren te komen. Het gebeurt zo snel dat het leven in gemeenschap met de Heer Jezus achteruit gaat, en uiterlijke vormen en menselijke denkbeelden ervoor in de plaats komen. Menselijke tradities zijn ook voor u en mij een ernstig gevaar! Wij willen niet naar anderen wijzen, want hoe snel gebeurt het dat men alleen nog maar vraagt: ‘Hoe dachten vroegere generaties hierover?’ Natuurlijk is het interessant te weten hoe gelovigen vroeger over leerstellige zaken of tuchtkwesties dachten, maar het

belangrijkste is dat wijzelf de Heilige Schrift openen en tot een geestelijk oordeel komen. Menselijke overleveringen mogen nooit die autoriteit bij ons krijgen, die alleen Gods Woord heeft. Heeft het Woord werkelijk en alleen autoriteit in ons denken en doen? Traditionalisme was in de begintijd al een gevaar voor de Kolossenzen.⁴

* *Wetticisme*

Het gevaar van een wettische gezindheid vinden wij in de verzen 16-21, waar Paulus schrijft: *'Laat dan niemand u oordelen inzake eten en drinken of op het punt van een feest, of nieuwe maan of sabbatten, die een schaduw zijn van wat zou komen, maar het lichaam is van Christus. (...) waarom onderwerpt u zich, alsof u in de wereld leeft, aan inzettingen: raak niet en smaak niet en roer niet aan?'*

Daarmee bedoelt de apostel *joodse verordeningen*, die vroeger hun betekenis hadden als schaduwen van de volle werkelijkheid die van Christus is. Deze schaduwen hebben hun einde bereikt, doordat de Heer Jezus gekomen is en ze vervuld heeft. Daarom vieren we tegenwoordig niet meer de sabbat, maar de eerste dag van de week als de dag waarop Christus is opgestaan uit de doden. Er zijn echter oprechte gelovigen die in hun ijver voor de wet zijn teruggekeerd naar de sabbat, die bepaalde dagen onderhouden en speciale voedingsvoorschriften in acht nemen, zoals we dat in de verzen 20 en 21 vinden. Van al dit soort dingen heeft Christus ons echter vrijgemaakt.

Onder wetticisme mag men niet verstaan het nauwgezet in acht nemen van de woorden van de Heer Jezus en van de apostelen, ook als wij daarin iets vinden over uiterlijke dingen, maar wel het toevoegen van bepaalde regels aan de Schrift en die

⁴ Hier gaat het in ieder geval in hoofdzaak om verkeerde tradities, die buiten God en Zijn Woord om zijn ontstaan. Een voorbeeld hiervan zijn de tradities van de rooms-katholieke kerk, die in de meeste gevallen totaal tegengesteld zijn aan de Heilige Schrift, maar toch in dit systeem als onbetwistbare autoriteit gelden. Daarbij dient men wel 'goede' tradities en gewoonten te onderscheiden, die ooit met oprechte bedoelingen door geestelijke christenen zijn ingevoerd om Gods wil in praktijk te brengen in het persoonlijke geloofsleven. Zulke gewoonten zijn op zich niet verwerpelijk. Zij mogen echter niet als iets onwankelbaars worden beschouwd en moeten door iedere nieuwe generatie worden getoetst aan het Woord van God.

vervolgens stellen boven Gods Woord. Een ander aspect van het wetticisme is het prestatiedenken, de wens om met behulp van een lijst van regels en geboden een zekere menselijke trots op te bouwen ten aanzien van het eigen geestelijke leven (zie 2:23). Al die dingen zijn min of meer een terugkeer tot het jodendom, tot een uiterlijke religie. Grote delen van de christenheid zijn teruggekeerd naar dit denken. Dit gevaar sluimert in het hart van iedere gelovige.

* *Mystiek*

Het gevaar van de mystiek vinden we in vers 18, waar staat: *'Laat niemand u de prijs ontzeggen, doordat hij behagen schept in nederigheid en engelenverering, ingewijd in wat hij gezien heeft'*. De voetnoot van de Herziene Voorhoeve vertaling biedt een alternatieve weergave: '(...) indringend in wat hij niet gezien heeft' (d.i. op het gebied van mysteriën en visioenen). Er waren mensen – vaak de zgn. gnostici – die grote belangstelling hadden voor de onzichtbare wereld. Velen namen gretig bepaalde 'openbaringen' aan om meer over de engelenwereld te weten te komen. Dat zijn echter dingen die God voor ons verborgen heeft. Het is *mystiek*, om niet te zeggen occultisme. En dit vinden we niet alleen in het rooms-katholicisme, zulke ongezonde stromingen zijn er ook in het piëtisme geweest en onder de 'Broeders' (Ravenisme, Taylorisme). Vaak gaan deze dingen ook samen met verkeerde leer over de Persoon van de Heer.

* *Ascese*

Het gevaar van ascese (= onthouding) wordt in vers 23 genoemd: *'(dingen die wel een schijn van wijsheid hebben in eigenwillige verering en nederigheid en gestrengheid tegen het lichaam, [daaraan] geen enkele eer bewijzend) tot bevrediging van het vlees'*. Dit gevaar heeft zich in de loop van de eeuwen vooral in het kloosterleven ontwikkeld. Er bevonden zich godvrezende mannen onder de monniken, die God tot zegen gesteld heeft. De kloosters waren in de middeleeuwen vaak plaatsen waar wetenschap werd beoefend, en vanwaar ook godsvrucht werd verspreid onder het hele volk. Maar zij waren in dit opzicht misleid, dat zij zich volledig uit de wereld terug trokken en door

ascetische oefeningen meenden welgevallig te zijn voor God. Uiteindelijk diende het tot 'bevrediging van het vlees'.

Wat is nu mogelijkwijs voor onszélf een gevaar? Het beslissende punt is dat elk van deze negatieve dingen ons van Christus afrekt, zodat Hij niet meer het Middelpunt voor ons hart is. Sommige mensen hechten grote waarde aan juiste voeding – op zich is dat natuurlijk niet verkeerd –, maar het gevolg is dat men alleen nog op het eigen lichaam gaat letten. Is de vraag niet terecht of er dan geen andere en meer belangrijke dingen bestaan? Gezondheid is een groot goed, maar het is toch niet alles in het leven! Ligt ons leven uiteindelijk niet in Gods hand? Het antwoord van de apostel op al deze gevaren bestaat hierin, dat hij de Heer Jezus groot maakt voor de Kolossenzen, zodat hun harten weer aan Hem worden verbonden.

2.3. Paulus' gebed voor de Kolossenzen

Toen de Heer Jezus op de bruiloft te Kana begon met het verrichten van Zijn tekenen en daardoor Zijn heerlijkheid openbaarde, was het gevolg dat Zijn discipelen in Hem geloofden (Joh. 2:11). De taak van de Heilige Geest is steeds Christus te verheerlijken. Dat is in de hele Bijbel zo, en dit is ook het geval in Kolossenzen 1. Dit prachtige gedeelte behoort tot die hoofdstukken van het Nieuwe Testament, die ons in gecompriëerde vorm meerdere heerlijkheden van de Heer Jezus voorstellen.

Voordat de apostel over deze heerlijkheden spreekt, zegt hij tweemaal dat hij voor de gelovigen dankte en voor hen bad (1:3-12). Paulus was een bidder. Telkens weer schrijft hij in zijn brieven, dat hij voor de gelovigen bidt. Bidden wij ook voor de gelovigen? Ole Hallesby heeft eens geschreven, dat het gebed de moeilijkste en belangrijkste opgave in het koninkrijk van God is. Maar dit is toch iets dat ieder van ons kan doen? Of hebt u er geen tijd voor? Bid dan de Heer of Hij u helpt uw tijd anders in te delen. Paulus bad voortdurend! Hij bad voor de Kolossenzen, dat zij *'vervuld mochten worden met de kennis van*

Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht, om de Heer waardig te wandelen tot al Zijn welbehagen, terwijl u in alle goed werk vrucht draagt en opgroeit door de kennis van God' (1:9-10). Echte groei kan alleen plaatsvinden als men God kent, en dit is een voortdurend proces. Petrus schrijft iets dergelijks: *'(...) maar groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid, zowel nu als tot de dag van de eeuwigheid. Amen' (2 Petr. 3:18).* Eerst dus opgroeien 'in de genade'! Het is alleen genade wat wij hebben ontvangen. Wij kunnen ons alleen maar dag in dag uit verwonderen over de genade die wij ontvingen, en die wij steeds opnieuw ontvangen. En vervolgens: *'(...) groeit op in de kennis van onze Heer en Heiland, Jezus Christus'.* God kennen en de Heer Jezus kennen is nauw met elkaar verbonden. Wie de goddelijke Personen beter leert kennen, zal meer zien van hun heerlijkheid.

Bovendien is het de wens van Paulus dat de Kolossenzen *'met alle kracht bekrachtigd worden, naar de sterkte van Zijn heerlijkheid, tot alle volharding en lankmoedigheid, met blijdschap' (1:11).* Wij hebben allemaal kracht nodig, geestelijke kracht. Paulus bidt ervoor dat God hen zal bekrachtigen met alle kracht 'naar de sterkte van Zijn heerlijkheid'. Wat betekent dat nu precies? Het betekent dat de kennis van de heerlijkheid ons onder de indruk brengt van de macht van God. Wie de macht van God leert kennen en gaat bewonderen, zet die om in geestelijke kracht. Ik kan de macht van God niet leren kennen en gaan inzien dat Hij alles in Zijn hand heeft, zonder Hem te *vertrouwen*. Dan weet ik dat Zijn macht, de sterkte van Zijn heerlijkheid, zó groot is dat geen probleem ooit te groot voor Hem is – of het nu deze wereld, Israël, de gemeente van God, individuele gelovigen of mijn persoonlijke leven betreft. Gods kracht vloeit voort uit de sterkte van Zijn heerlijkheid, en ze brengt ons tot alle volharding en lankmoedigheid, met blijdschap.

'(...) terwijl u de Vader dankt, die u bekwaam heeft gemaakt om deel te hebben aan het erfdeel van de heiligen in het licht' (1:12). Laten we niet vergeten te danken! In 1 Tessalonicenzen 5:18 schrijft Paulus: 'Dankt in alles, want dit is de wil van God in Christus Jezus jegens u'. God wil dat wij Hem danken. Zijn er niet

heel veel dingen, waarvoor wij Hem kunnen danken? Hier in Kolossenzen 1 gaat het erom dat wij de Vader danken, dat Hij ons geschikt heeft gemaakt om deel te hebben aan het erfdeel van de heiligen in het licht. Deze erfenis houdt in dat wij samen met Christus én alle heiligen in de toekomst over hemel en aarde zullen regeren (vgl. Ef. 1:9-10).

En dan vinden wij de belangrijke omschrijving van de heerlijkheid van Christus als de Zoon van Gods liefde, die de apostel in de volgende verzen brengt tot een loflied op Zijn glorie: *'(...) die ons gered heeft uit de macht van de duisternis en overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde'* (1:13). *Duisternis* is een aanduiding van de macht van de boze en de zonde, waarin wij als slaven gevangen waren. Als niet-verloste mensen waren wij allemaal in de macht van de satan. God de Vader heeft Zijn Zoon naar de aarde gezonden om voor ons te sterven en ons aan dit machtsgebied te ontrukken. Hij heeft ons overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde. Dat betekent voor ons ten eerste een verandering wat betreft de vraag wie er autoriteit over ons heeft. Vroeger dienden wij de zonde en de satan, maar door de verlossing is Christus onze *Heer* geworden. Wij dienen nu dus God en de Heer Jezus. De Heer Jezus is de Zoon van de *liefde* van de Vader. Wij zijn dus overgebracht in een rijk, waarin de liefde het voor het zeggen heeft. In het rijk van de duisternis heerst alleen maar haat. Wat gelukkig te weten dat wij – voor zover wij in de Heer Jezus geloven – zijn overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde.

De apostel voegt eraan toe in Kolossenzen 1:14, dat wij in Hem *'de verlossing hebben, de vergeving van de zonden'*. Hoe heerlijk het onderwerp van de verlossing en de vergeving van de zonden ook is, wij willen ons nu met een onderwerp bezighouden dat nog veel dieper gaat. Je zou het kunnen omschrijven met de vraag: Wie is de Zoon van Zijn liefde? Die vraag beantwoordt de apostel in de verzen 15-20, waarin hij acht heerlijkheden van de Heer Jezus belicht.

2.4. Het beeld van de onzichtbare God

Ten eerste lezen wij hier dat de Heer Jezus het beeld is van de onzichtbare God (Kol. 1:15). In 1 Timoteüs 6:16 staat van God geschreven dat Hij 'een ontoegankelijk licht bewoont, die geen mens gezien heeft of zien kan'. Velen hebben moeite met dit vers, maar wat dit vers duidelijk zegt is dat God niet kan worden gezien. God is eenvoudigweg ongenaakbaar, hoewel Hij alomtegenwoordig is. Er is geen plaats in de zichtbare noch in de onzichtbare wereld, waar God niet is. Maar als iemand God zou willen zien, dan zou dat betekenen dat hij even groot zou moeten zijn. Daarbij komt dat God niet alleen alomtegenwoordig is, Hij is ook almachtig en alwetend. God is in ieder opzicht oneindig groot en voor een schepsel onbegrijpelijk. Niemand kan Hem zien.

Maar toch kunnen wij God zien! Hoe is dat mogelijk? Het antwoord is: omdat Christus het *beeld* van de onzichtbare God is. Toen Hij op aarde kwam, kwam *God* op aarde. Toen kon iedereen God zien, want de Mens Jezus Christus is God. Wij kunnen nu God zien, omdat Hij Mens geworden is en bloed en vlees heeft aangenomen. Natuurlijk blijft het volledig staan dat geen schepsel God ooit in Zijn oneindige grootheid kan begrijpen of doorgronden. Maar in Christus 'woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk' (Kol. 2:9). In Johannes 1:18 lezen wij: *'Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is, die heeft Hem verklaard'*. Wat betekent het nu dat de Heer het beeld van God is? Even daarvoor schrijft Johannes: *'En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid'* (Joh. 1:14).

Wat houdt het in dat de Heer het beeld van God is? In het algemeen spraakgebruik stelt een beeld iets voor, het vertegenwoordigt iets. Als we bijvoorbeeld naar Leipzig zouden gaan en tijdens een wandeling door de binnenstad bij de Thomaskerk komen, dan kunnen wij daar een standbeeld zien van Johann Sebastiaan Bach. Misschien zegt dan

iemand: 'Dat is Bach!' Iedereen weet meteen wat hij bedoelt. Natuurlijk is het standbeeld niet Bach zelf, maar wel een goede afbeelding. Dit beeld representeert dus de grote musicus Bach. Overigens lezen wij in Genesis 1:27, dat God Adam en Eva naar Zijn beeld heeft geschapen. De mens moest als hoogste schepsel van de zichtbare wereld God in de gehele schepping vertegenwoordigen.⁵ De Heer Jezus is echter in een veel diepere zin het beeld van de onzichtbare God. Hij heeft op unieke wijze God vertegenwoordigd onder de mensen. Hij kon dat doen doordat Hij Mens, en tegelijk God te prijzen tot in eeuwigheid is (Rom. 9:5); God geopenbaard in het vlees (1 Tim. 3:16). In de Heer Jezus zien wij de oneindige, onbevattelijk grote God. Door alles wat Hij deed en zei, openbaarde Hij God. Daarmee begint de apostel deze beschrijving van de heerlijkheid van onze Heer.

2.5. Eerstgeborene van de hele schepping

De aanduiding 'eerstgeborene van de hele schepping' (Kol. 1:15) staat eveneens in verbinding met de Heer Jezus als Mens. Velen hebben deze uitdrukking als aanleiding genomen om een totaal verkeerde leer over de Heer te lanceren. De Jehova's getuigen leren bijvoorbeeld dat de Heer Jezus de eerste van de door God geschapen wezens is. Dat is totaal in tegenspraak met wat de Bijbel openbaart. Wat betekent het dan dat Hij de 'eerstgeborene' is? Wij slaan daarvoor Deuteronomium 21:17 op: *'Voorzeker, hij moet de eerstgeborene, de zoon van de minder geliefde, erkennen door hem het dubbele deel te geven van alles wat bij hem aangetroffen wordt. Hij is immers de eerste vrucht van zijn mannelijkheid, hij heeft het eerstgeboorterecht'*. De eerstgeborene bezat dus een bijzonder recht, dat betrekking had op de erfenis. Hij kreeg het dubbele deel van de erfenis, vergeleken met zijn broers. Als een vader bij wijze van spreken vier zonen had, kreeg de eerstgeboren zoon 40% van de erfenis en de overige zonen kregen elk 20%. Je kon het eerstgeboorterecht ook verbeuren of zelfs 'verkopen' (vgl.

⁵ Van geen ander schepsel dan de mens zegt de Bijbel dat hij geschapen is naar Gods beeld – zelfs niet van de hoogste engelen.

Gen. 25:29-34). Als het op iemand anders overging, verkreeg deze het recht van voorrang boven de eerstgenoemde.

In Exodus 4:22 lezen wij een opmerkelijke uitspraak die Mozes moest doen tegenover Farao: *'Dan moet u tegen Farao zeggen: Zo zegt de HERE: Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël'*. God stond hier klaar om Israël te verlossen. Hij liet Farao weten dat Israël als Zijn eerstgeborene een zeer bevoorrechte plaats boven alle volken van de aarde zou hebben. God is soeverein, wie kan Hem beletten een volk speciaal te begunstigen? In vers 23 eist God van Farao: *'Laat Mijn zoon gaan, zodat hij Mij kan dienen'*. God wilde dat Israël Hem als Zijn eerstgeboren zoon zou dienen. Het was Israëls plicht op grond van deze bevoorrechte plaats om God te dienen.

Nu is er nog een tekst met betrekking tot de eerstgeborene: *'Ik heb David, Mijn dienaar, gevonden; met Mijn heilige olie heb Ik hem gezalfd'* (Ps. 89:21 HSV). En verderop in deze psalm lezen wij in vers 28: *'Ja, Ik zal hem tot eerstgeboren zoon maken, tot de allerhoogste van de koningen van de aarde'*. Hier heeft God zelfs aan één enkele man een zeer bijzondere positie gegeven. De positie van David als eerstgeborene hield in dat hij een koninkrijk kreeg dat boven alle andere koninkrijken verheven was. God had hem tot de hoogste koning op aarde gemaakt. Wat zijn geboorte betref, was David *niet* de eerstgeboren zoon van zijn vader. In 1 Samuël 16 kwam Samuël bij Isaï om één van diens zonen te zalven. De een na de ander kwam binnen, maar iedere keer zei God dat Hij deze niet had verkoren. Samuël had gedacht dat het in ieder geval de tweede zoon moest zijn, toen de eerste het niet was. Totaal niemand dacht aan David, de jongste zoon; hij moest eerst uit het veld worden gehaald. Maar God maakte hem tot 'eerstgeborene'. Tegen deze achtergrond begrijpen wij dat de Heer Jezus de positie van de Eerstgeborene kreeg, toen Hij Mens werd. Het kon niet anders dan dat toen de Schepper Zijn eigen schepping binnentrad, Hij de absolute voorrang kreeg. De Heer Jezus heeft in alles de eerste plaats (1:18). Dat moesten de Kolossenzen leren zien.

2.6. Schepper van alle dingen

In Kolossenzen 1:16 volgt de onderbouwing van het feit dat Christus de Eerste in de hele schepping is: *'(...) want in Hem zijn alle dingen geschapen in de hemelen en op de aarde, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen'*. Hier wordt de Heer als de Schepper getekend. Wat een heerlijkheid is dat! Wij hebben er al over nagedacht naar aanleiding van Johannes 1:3, maar hier vinden wij een beschrijving die nog verder gaat. In of door Christus zijn alle dingen geschapen. Er staat eigenlijk letterlijk: *'in Hem'*, d.i. in de kracht van Zijn Persoon. De Heer heeft zoveel macht dat één woord genoeg was om het reusachtige heelal in het aanzijn te roepen. Maar Hij heeft niet alleen het heelal, de zichtbare wereld geschapen, maar ook de onzichtbare wereld. Wij kunnen ons afvragen of de onzichtbare wereld niet nog ontzagwekkender is? In die onzichtbare wereld horen vooral de engelen thuis.

Wat weten wij hierover? In de onzichtbare wereld zijn volgens de apostel tronen, heerschappijen, overheden en machten. Daaruit kunnen wij de conclusie trekken dat er in de engelenwereld een rangorde is. De onzichtbare wereld wordt niet bevolkt door engelen die allemaal op hetzelfde niveau staan, er heerst daar een bepaalde orde. Van de engel Michaël weten wij dat hij mogelijk de hoogste engelvorst is in verbinding met Israël (Dan. 10:13,21); hij wordt als enige uitdrukkelijk een *'aartsengel'* genoemd (Judas: 9). Verder wordt de engel Gabriël met name genoemd in Lucas 1, toen hij bij Maria kwam en haar mededelingen deed in verbinding met de geboorte van de Zoon van God. Zeker hebben alle engelen een naam. Als de Heer iets schept, schept Hij altijd een wonderbare rangorde. Hij is de eerstgeborene van de hele schepping, Hij is ook de machthebber van de engelen. Hoe geweldig de engelen ook mogen zijn, de Heer Jezus is ver boven hen allen verheven. Op een wenk van Hem reageren legioenen engelen. Eén woord, of één gebed tot God zou bij Zijn gevangenneming voldoende zijn geweest om legioenen engelen te ontbieden die Hem terzijde hadden kunnen staan (Matt. 26:53-54). Het is de moeite waard het

thema ‘engelen’ in de Schrift te onderzoeken en daarbij steeds te bedenken dat de Heer Jezus oneindig veel hoger is.

Verder staat er in Kolossenzen 1:16: *‘alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen’*. ‘Door’ is een ander Grieks woord dan ‘in’, dat wij in het begin van dit vers aantreffen. Het betekent dat de Heer – met eerbied gezegd – het instrument was, door Wie God de zichtbare en de onzichtbare wereld heeft geschapen. Iemand heeft ooit eens gezegd dat de Vader de plannen heeft gemaakt en dat de Heer Jezus die in de kracht van de Heilige Geest heeft uitgevoerd. De drie Personen in de Godheid namen deel aan de schepping van alle dingen. Ditzelfde geldt voor het werk van de verlossing: *‘(...) Christus, die door de eeuwige Geest Zichzelf vlekkeloos aan God heeft geofferd’* (Heb. 9:14). Zowel bij de schepping als bij de verlossing was de drie-enige God werkzaam.

Dan staat er ook nog dat alle dingen *tot Hem* zijn geschapen. Al het geschapene, de zichtbare en de onzichtbare wereld, de hele engelenwereld, de complete mensenwereld – ja, de hele schepping heeft Christus voor Zichzelf geschapen. Alles moet Hem dienen en Zijn heerlijkheid verhogen. De ongelovigen kunnen Hem niet dienen, omdat zij onder de macht van de boze staan. Ons voorrecht als gelovigen is dat wij Hem kunnen en mogen dienen. Dat is een onschatbare zegen! Ik spreek er nu niet over in hoeverre wij dat verwerkkelijken. Ik zal niet vergeten hoe ik als jongeman samen met een vriend een oudere broeder bezocht. Hij heette ons vriendelijk welkom; wij voelden ons serieus genomen. En nadat wij alles besproken hadden, baden wij tot slot. Toen bad deze oude broeder de eenvoudige woorden: ‘Heer Jezus, wij danken U dat wij U kunnen dienen’. Dat is mij altijd bijgebleven. Hebt u de Heer ooit ervoor gedankt dat u Hem kunt dienen? Daartoe heeft Hij u verlost.

2.7. Onderhouder van alle dingen

Wij hebben gezien dat Christus het beeld van de onzichtbare God is, de eerstgeborene van de hele schepping en de Schepper

Zelf. Nu staat hier over Hem geschreven dat Hij vóór alle dingen is: *'En Hij is vóór alle dingen en alle dingen bestaan samen in Hem'* (Kol. 1:17). Dat zou je als een tijdsbepaling kunnen opvatten, maar het betekent zeker ook dat Hij alle dingen ver overtreft. De Heer Jezus is oneindig hoog verheven boven al het geschapene.

Bovendien bestaan alle dingen in de kracht van Zijn Persoon. Hij draagt alle dingen door het woord van Zijn kracht (Hebr. 1:3). Op dit ogenblik bestaan alle dingen slechts omdat Hij ze door Zijn kracht in stand houdt en alle elementaire krachten samenbindt. Zoals Hij ook alle dingen door Zijn woord in het aanzijn heeft geroepen: *'Want Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er'* (Ps. 33:9). Zo heeft alles op dit ogenblik zijn bestaan aan Hem te danken. Wij zullen later in Hebr. 1 zien dat de huidige aarde en hemel zullen verouderen en vergaan, ja, als een mantel samengerold en veranderd zullen worden (Hebr. 1:11-12).

2.8. Het Hoofd van het lichaam, de gemeente

Maar Christus neemt ook de eerste plaats in de *nieuwe* schepping in: *'En Hij is het hoofd van het lichaam, de gemeente'* (Kol. 1:18). Dat is een heerlijkheid die u en mij als gelovige direct raakt. Hij is het Hoofd van Zijn lichaam, de gemeente die Hij heeft gekocht met de prijs van Zijn bloed. Als je in de Heer Jezus gelooft, mag je weten dat je met Hem bent één gemaakt en tot Zijn lichaam behoort. Het bijzondere karakter van deze heerlijkheid van de Heer ligt in het feit dat ze gegrond is op Zijn dood, ze is het werk van Zijn liefde. Dat maakt dit aspect van Zijn heerlijkheid zo waardevol voor ons.

Christus is uiteraard het Hoofd van de hele schepping, die Hij door Zijn Woord in het aanzijn heeft geroepen. Maar de gemeente is een *nieuwe* schepping, een werk dat Gods heerlijkheid en wijsheid in de eerste schepping ver overtreft. De apostel schrijft in de brief aan de Efeziërs, dat God door middel van de gemeente Zijn veelvoudige wijsheid heeft

bekendgemaakt (Ef. 3:10). God heeft buitengewoon grote wijsheid in de schepping getoond, maar de veelkleurige wijsheid van God, de kroon van Zijn wijsheid, gaan wij begrijpen als wij zien hoeveel de gemeente voor God betekent. God heeft deze wijsheid voor de hele engelenwereld tentoongespreid: de gemeente is iets dat buitengewoon verheven is. Dat komt doordat zij een deel van Christus is: Hij is het Hoofd, en de gemeente is Zijn lichaam. Wie bij de gemeente behoort, heeft buitengewoon grote zegeningen ontvangen. Deze zegeningen worden alleen door diegenen ontvangen, die na de kruisdood van de Heer Jezus tot geloof gekomen zijn.

De geboorte, het ontstaan van de gemeente heeft plaatsgevonden op de Pinksterdag in het jaar dat de Heer Jezus stierf; en de heerlijke bekroning, de afsluiting van de tijd van de gemeente van God hier op aarde, zal de opname zijn. Dan komt de Heer om de gemeente thuis te halen in het Vaderhuis. Daarna zullen nooit meer andere mensen bij de gemeente worden gevoegd. Wensen wij niet allen dat de Heer spoedig komt? Maar als u de Heer Jezus nog niet kent, zult u deze bijzondere zegen van God nooit ontvangen. Buig u daarom vandaag nog voor Hem neer, en belijd Hem uw zonden. Dan ontvangt u vergeving van zonden en bent u voor eeuwig gered van het oordeel. Bovendien hoort u tot het lichaam van Christus, waarvan Hij het Hoofd is. De nauwe verbinding tussen Christus en de Zijnen, en tussen de gelovigen onderling, was van eeuwigheid een verborgenheid. Het is 'de verborgenheid van Christus' (Rom. 16:25; Ef. 3:4; Kol. 4:3).

In Romeinen 6 schrijft Paulus: *'Wij zijn dan met Hem begraven (...) opdat, zoals Christus uit de doden is opgewekt (...), zo ook wij in nieuwheid van leven zouden wandelen. Want als wij met Hem één geworden zijn in de gelijkheid van Zijn dood, dan zullen wij het ook zijn in de gelijkheid van Zijn opstanding'* (vs. 4-5). Het Griekse woord voor 'één geworden' of 'één gemaakt' is letterlijk 'samen geplant' of 'samengegroeid'. Als iemand in Christus gelooft, dan beschouwt God hem of haar als onafscheidelijk verbonden met Christus. Dat geldt ook voor de gelovigen in hun totaliteit gezien. Zij vormen sámen het ene lichaam van Christus. Maar in

Kolossenzen 1 gaat het niet om de heerlijkheden en zegeningen van de gemeente zelf. Het gaat om de heerlijkheid van het Hoofd. De Kolossenzen liepen namelijk gevaar Christus uit het oog te verliezen.

Wij willen in dit verband nog de laatste verzen uit Efeziërs 1 lezen, omdat zij verder licht op dit onderwerp werpen: *'(...) naar de werking van de macht van Zijn sterkte, die Hij heeft gewerkt in Christus door Hem uit de doden op te wekken en Hem aan Zijn rechterhand te zetten in de hemelse gewesten, boven alle overheid, gezag, kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw. En Hij heeft alles aan Zijn voeten onderworpen en Hem als Hoofd over alles gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is, de volheid van Hem die alles in allen vervult'* (vs. 19-23). Uitgaande van de opwekking van Christus en Zijn verheerlijking aan de rechterhand van God, schrijft de apostel Paulus dat God Hem als de hemelse Mens tot Hoofd over alles (de zichtbare en de onzichtbare wereld) heeft gemaakt heeft en Hem vervolgens als Hoofd aan de gemeente heeft gegeven. Wat een heerlijkheid is dat!

De Heer is dus in tweevoudig opzicht het Hoofd:

1. Hij is ten eerste het Hoofd over alles, de zichtbare en de onzichtbare wereld;
2. Hij is ook het Hoofd van de gemeente, die Zijn lichaam is.

Dat houdt in dat iedereen die in deze genadetijd in de Heer Jezus gelooft, zal delen in Zijn heerschappij over alle dingen. Als Christus spoedig openlijk over het heelal zal regeren, dan zullen ook wij met Hem regeren. Als Hij neerdaalt en Zijn voeten op de Olijfberg staan (Zach. 14:14), zullen alle heiligen met Hem verschijnen in heerlijkheid (1 Tess. 3:13; 2 Tess. 1:10). Beven wij niet bij het vooruitzicht, de heerlijkheid van de Heer Jezus spoedig met Hem te mogen delen? Hij is het Hoofd van de gemeente, die zo nauw met Hem is verbonden! Dat is een onderwerp dat in andere verzen nog uitgediept wordt. Hier in Kolossenzen 1:18 wordt het slechts aangeduid.

2.9. Het begin, de eerstgeborene uit de doden

Dan volgt weer een nieuwe heerlijkheid, die de Heer ontving toen Hij opstond uit de doden: '(...) *Hij die het begin is, de eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in alle dingen de eerste plaats zou innemen*' (Kol. 1:18). Ook voordat Hij opstond uit de dood, waren er al dodenopwekkingen geweest. Van drie mensen in de tijd van het Oude Testament weten wij dat zij zijn opgewekt: de zoon van de weduwe te Sarefat (1 Kon. 17:22), de zoon van de vrouw uit Sunem (2 Kon. 4:35-37), en vervolgens de man die in het graf van Elia werd geworpen en weer levend werd (2 Kon. 13:21). De Heer Jezus heeft Zelf diverse mensen opgewekt: de dochter van Jairus (Marc. 5:22-43), de jongeman uit Naïn (Luc. 7:11-15), en ten slotte Lazarus van Betanië (Joh. 11:44). Bovendien werden vele mensen opgewekt nadat de Heer Jezus stierf (Matt. 27:52-53). Al deze mensen zijn later echter weer gestorven; zij keerden slechts voorlopig terug in het aardse leven. De Heer is de eerste Mens, die opstond in een nieuw leven en die eeuwig zal blijven leven. Hij is het Begin, de Aanvoerder in de nieuwe wereld van de opstanding. Ook in dit opzicht heeft Hij de voorrang.

Wij hebben zojuist al gezien dat de Heer Jezus de 'eerstgeborene' van de hele schepping is, en dat dit niet betekent dat Hij vóór het ontstaan van de schepping werd *geboren*. Hier vinden wij nog eens een bevestiging daarvan, want 'uit de dood' of 'uit de doden' kan men niet *geboren* worden. De titel 'eerstgeborene uit de doden' duidt Zijn voorrangspositie aan als de opgestane Mens. Welke kant van Zijn heerlijkheid wij ook overdenken, Hij is overal de Eerste en heeft altijd de voorrang. Mag ik u heel persoonlijk vragen, of de Heer Jezus ook de eerste plaats heeft in uw leven? Naarmate Hij voorrang heeft in uw leven, kan God u zegenen.

2.10. Gods volheid woont in Hem

Een heel bijzondere heerlijkheid wordt door de apostel dan als volgt verwoord: '*Want het behaagde de hele Volheid in Hem*

te wonen' (Kol. 1:19). Om dit beter te begrijpen, moeten wij hoofdstuk 2:9 erbij lezen: *'Want in Hem woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk'*. Beide verzen laten ons zien dat het de hele volheid van de Godheid – de drie Personen van de Godheid, dus de Vader, de Zoon en de Heilige Geest – behaagde woning te maken in de Mens Jezus Christus. Wij begrijpen maar weinig van de goddelijke Volheid, en even weinig begrijpen wij van het geheim van de menswording van Christus en van het feit dat Gods volheid in Hem als Mens woonde en nog steeds woont. Hij is God en Mens in één Persoon. Wij kunnen de grote heerlijkheid van Zijn Persoon alleen maar bewonderen en Hem onze aanbidding brengen.

2.11. Verzoener van alle dingen

Nog een andere heerlijkheid van de Heer Jezus is deze, dat Hij ook de *Verzoener* van alle dingen is. Dat lezen wij in het volgende vers: *'(...) en door Hem alle dingen tot Zichzelf te verzoenen, na vrede gemaakt te hebben door het bloed van Zijn kruis, door Hem, hetzij de dingen op de aarde, hetzij de dingen in de hemelen'* (Kol. 1:20). Dat is opnieuw een heerlijkheid waarbij wij nauw betrokken zijn, zoals blijkt uit het vervolg; want de verlost en behoren tot diegenen die nu met God verzoend zijn (Kol. 1:21-22).

Wat is eigenlijk de betekenis van het woord *verzoening*? De woorden 'genoegdoening' (Du. *Sühnung*) en 'verzoening' (Du. *Versöhnung*) lijken op elkaar; ze houden verband met de kruisdood van Christus, maar het zijn toch twee onderscheiden zaken. 'Genoegdoening' is de prijs die de Heer Jezus op het kruis heeft betaald, op grond waarvan God zonden kan vergeven, zodat mensen verlost en gered kunnen worden. De prijs voor de verlossing is het bloed van de Heer Jezus. In het Oude Testament lezen wij: *'(...) want het is het bloed, dat voor de ziel verzoening zal doen'* (Lev. 17:11 SV). 'Verzoening' daarentegen betekent dat twee partijen waartussen vijandschap bestaat, met *elkaar* verzoend worden.

Toen Adam en Eva in de zonde vielen, raakten zij vervreemd van God. Deze vervreemding leidde tot vijandschap tussen

de mens en God. Niet God werd de vijand van de mens, maar de mens werd een vijand van God (Rom. 5:10). De mens zag in God zijn vijand. Dat is een ernstig probleem, dat wij ook onder de mensen tegenkomen en ons in pastoraal werk vaak hoofdbreken bezorgt. In het algemeen zien de mensen in God een vijand, als ze tenminste nog iets van God weten. Daarom zegt de apostel: *'Laat u met God verzoenen'* (2 Kor. 5:20). Dat betekent, iets anders gezegd: Laat de vijandschap tegenover God uit je hart wegnemen! Als mensen met God verzoend worden, begrijpen zij dat God geen vijand is, maar dat Hij hen liefheeft. Daarmee wordt de vijandschap overwonnen. God neemt deze uit het hart van de mensen weg.

Als twee vijandige partijen met elkaar moeten worden verzoend, maakt men vaak gebruik van een middelaar, een mediator. Dat is de Heer Jezus nu juist geworden, Hij is de éne Middelaar tussen God en de mensen (1 Tim. 2:5). Hiertoe is Hij Mens geworden, en heeft Hij Zich beziggehouden met deze vijandschap. Hij kende echter ook de heiligheid en de gerechtigheid van God, doordat Hijzelf God is. Hij heeft beide *'partijen'* samengebracht, die totaal niet bij elkaar pasten: namelijk aan de ene kant de Heilige God en aan de andere kant de diepgezonken zondaar, die tot dusver vijandschap ten opzichte van God in zijn hart had. De Heer Jezus heeft de verzoening bewerkt. Zo schrijft de apostel verder: *'En u, die er vroeger vreemd aan was en vijandig gezind was door boze werken, heeft Hij echter nu verzoend in het lichaam van Zijn vlees door de dood'* (Kol. 1:21-22). Ieder die in de Heer Jezus gelooft, is met God verzoend, en het gevolg van de verzoening is dan ook *vrede met God* (Rom. 5:1).

Bovendien staat hier in Kolossenzen 1:20 dat God eens alle dingen (de zichtbare en de onzichtbare wereld) met Zichzelf zal verzoenen door de Heer Jezus. Dit ogenblik breekt aan als er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal komen (Openb. 21:1). Dan zijn hemel en aarde met God verzoend, dan is er geen zonde meer in de zichtbare en de onzichtbare wereld. Dat zal een wonderbare wereld zijn, en dat is Gods plan met de schepping. God loopt niets uit de hand, Zijn plan zal vervuld

worden: *'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde'*. De Heer Jezus is niet alleen de Schepper van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, maar tevens Degene die hemel en aarde verzoent met God. Daartoe heeft Hij aan het kruis geleden. Betekent dit nu dat alle mensen en alle gevallen engelen met God verzoend zullen worden? Beslist niet⁶. Juist Openbaring 20 en 21 tonen ons dat er een eeuwige verdoemenis is. Alle mensen die zich niet met God laten verzoenen, zullen tot in alle eeuwigheid van God gescheiden zijn en onder ontzaglijke pijnen in de hel zijn.

Ik wens u van harte toe, als u de Heer Jezus nog niet kent, dat u vandaag nog uw zonden belijdt en zich met God laat verzoenen. Laat de vijandschap uit uw hart wegnemen. En allen die de Heer Jezus kennen, mogen weten dat Hij hen met God heeft verzoend, dat God nu hun Vader is en dat zij tot in alle eeuwigheid bij de Heer Jezus en bij de Vader zullen zijn. De niet-verzoende mens zal echter tot in alle eeuwigheid veroordeeld worden. Wat een tegenstelling! Wij mogen de Heer met ons hele hart danken dat Hij ons door Zijn werk met God heeft verzoend. Laten wij Zijn heerlijkheid overdenken en ons daarin verdiepen. Het gevolg zal zijn dat wij leren Hem te aanbidden.

⁶ Mensen die de alverzoeningsleer aanhangen, beweren dat ten slotte alle mensen en engelen met God verzoend zullen worden, omdat God Christus naar de aarde heeft gezonden om alle dingen met Zich te verzoenen. Een studie van het begrip 'alle dingen' (Gr. *'ta panta'*) maakt echter duidelijk dat het wel op alle geschapen dingen betrekking heeft (zie Rom. 11:36; 1 Kor. 8:6; 15:28; Ef. 3:9; 4:10; Fil. 3:21; Hebr. 1:3; 2:8; 10; Openb. 4:11), maar dat de Schrift uitdrukkelijk leert dat mensen die zich niet bekeren – en ook de gevallen engelen, zoals de satan – tot in eeuwigheid in de poel van vuur de eeuwige straf zullen ondergaan en gepijnigd zullen worden (Matt. 18:8; 25:41; Marc. 3:29; 9:43-44; Joh. 3:36; 2 Tess. 1:9; Jud.: 6-7; Openb. 14:10-11; 20:10).

3. De Zoon is hoger dan de engelen

Aspecten van Christus' heerlijkheid in Hebreëën 1

3.1. Inleiding

Wij hebben ons eerder al beziggehouden met de heerlijkheid van de Heer Jezus, zoals Johannes die in het eerste hoofdstuk van zijn evangelie beschrijft. Ook hebben wij gezien dat het evangelie van Johannes en de andere geschriften van deze apostel – dus 1 tot 3 Johannes en ook het boek Openbaring – tot de laatst geschreven boeken van de Bijbel behoren, die waarschijnlijk in de jaren 90-95 na Chr. op schrift zijn gesteld. Tevens hebben wij erbij stilgestaan dat in die tijd het gnosticisme in opkomst was, waardoor verkeerde leringen over de mensheid en de godheid van Christus werden verspreid. Het antwoord van God op deze dwalingen was dat Hij Johannes ertoe inspireerde de heerlijkheid van de Heer Jezus als de Zoon van God te beschrijven.

Vervolgens hebben wij ons beziggehouden met de brief aan de Kolossenzen. De christenen in Kolosse liepen gevaar Christus als het Hoofd uit het oog te verliezen. Zij waren blootgesteld aan gevaren van filosofie, gnosticisme, menselijke tradities, wetticisme, terugkeer naar joodse voorschriften, mysticisme en ascese. Wat was het goddelijk antwoord op deze gevaren? Paulus stelde hun de Heer Jezus voor in alle rijkdom van Zijn Persoon.

Rond de tijd dat de brief aan de Kolossenzen werd geschreven, is ook de brief aan de Hebreeën geschreven. Deze is gericht aan christenen uit de Joden. Ik zeg bewust *christenen*, omdat er te midden van hen ook personen waren die alleen belijders waren en slechts de uiterlijke vormen van het christendom hadden aangenomen. De brief vermeldt dat deze christenen vervolging te verduren hadden, in het bijzonder van Joodse landgenoten die het evangelie afwezen. Deze onbekeerde Joden waren in die tijd de krachtigste vijanden van het jonge christendom. Paulus schrijft over hen in 1 Tessalonicenzen: *'Want u, broeders, bent navolgers geworden van de gemeenten van God die in Judea zijn in Christus Jezus, omdat ook u van uw eigen landgenoten hetzelfde hebt geleden zoals ook zij van de Joden'* (1 Tess. 2:14). De apostel gaat verder en noemt zelfs zeven negatieve dingen van hen op: *'(...) die zowel de Heer Jezus als de profeten gedood en ons verdreven hebben. Ook behagen zij God niet en zijn tegen alle mensen, terwijl zij ons verhinderen tot de volken te spreken, opdat zij behouden worden; zodat zij altijd de maat van hun zonden vol maken. Maar de toorn is over hen gekomen tot het einde toe'* (1 Tess. 2:15-16). Hier ziet men in één oogopslag de Joodse vijandschap tegen de christenen. Het valt te begrijpen dat zij die niet echt met hun hart geloofden, de christelijke belijdenis weer opgaven. En dat anderen die werkelijk geloofden, zich afvroegen: 'Is het misschien beter uiterlijk weer als Jood te gaan leven? Wij kunnen God toch ook in het jodendom dienen, omdat zich hierin vroeger ook godvrezende mannen bevonden?' De brief aan de Hebreeën geeft antwoord op deze vragen. De schrijver zegt duidelijk dat terugkeer naar het jodendom onaanvaardbaar is: 'Dat gaat niet. Het is jullie taak de smaad van Christus te dragen en de christelijke belijdenis niet op te geven, want dat zou tot jullie ondergang leiden'. Dat was de moeilijke situatie van de ontvangers van de brief en tevens de achtergrond die het ontstaan ervan verklaart.

De gelovigen wisten toen nog niet dat Jeruzalem – inclusief de tempel – een aantal jaren na het schrijven van deze brief met de grond gelijk gemaakt zou worden door de Romeinen. Hierdoor hield Jeruzalem op het religieuze middelpunt van het jodendom te zijn. Daarom ook zegt de schrijver, die door de Geest van God

werd geïnspireerd, dat zij tot Christus moesten uitgaan 'buiten de legerplaats' (Hebr. 13:13). Ze mochten niet terugkeren tot het jodendom. Dit gevaar is voor ons tegenwoordig niet zo groot. Niettemin zou het kunnen gebeuren dat wij het christelijk geloof opgeven en zeggen: 'Het is genoeg geweest, ik trek me terug'. Kent u misschien zulke overwegingen? Het kan zijn dat wij als christenen bepaalde dingen gaan meemaken in de wereld – als de Heer Jezus nog niet spoedig komt –, zoals afwijzing en mogelijk vervolging, zodat wij ontmoedigd raken en het willen opgeven. Hoe antwoordt God op zulke problemen? Hij wil graag de heerlijkheid van de Heer Jezus aan ons voorstellen! Wie vol bewondering naar Hem kijkt, stelt zich ook in moeilijke tijden aan Zijn kant en is bereid Zijn smaad te delen. Om dat aan te kunnen, moet men werkelijk vervuld zijn met Hem en persoonlijke vreugde in Hem vinden. Ja, dan moet men Hem in Zijn heerlijkheid zien en Hem bewonderen. Daarom begint deze brief ook met de beschrijving van de diverse heerlijkheden van de Heer. We hebben hier in Hebreeën 1 in een paar verzen opnieuw een rijkdom aan heerlijkheid, en het is werkelijk de moeite waard al deze aspecten van Christus' heerlijkheid biddend te overdenken.

Eerst nog een woord over de engelen, die vaak worden genoemd in dit hoofdstuk. De Joden hadden terecht veel hoogachting voor engelen. In het Oude Testament worden engelen veelvuldig genoemd. Stefanus zegt dat God door middel van hen de wet heeft gegeven (Hand. 7:53; vgl. Gal. 3:19). Wij komen al engelen tegen in Genesis 3, toen Adam en Eva in de zonde waren gevallen en God hen uit de hof van Eden moest verdrijven; daar versperden cherubs met een flikkerend zwaard de toegang tot het paradijs. In Genesis 16 lezen wij dat Hagar wegluchtte van haar meesteres, maar de Engel van de HERE kwam bij haar en zorgde voor haar. In Jesaja 6 lezen wij hoe Jesaja de HERE op Zijn hoge en verheven troon zag, omgeven door serafs, die elk zes vleugels hadden en dag en nacht riepen: *'Heilig, heilig, heilig is de HERE van de legermachten'*. Engelen worden soms 'zonen Gods' en 'machtigen' genoemd. Zo kunnen wij veel situaties noemen, waarbij engelen een rol speelden. Men kan wel begrijpen dat engelen een verheven plaats innamen in

de ogen van de Joden, doordat zij ook betrokken waren bij de wetgeving op de Sinai. Maar in de brief aan de Hebreëen maakt de Geest van God duidelijk dat de positie van de Heer Jezus oneindig veel *hoger* is.

Alles wat men maar met Hem zou kunnen vergelijken moet wijken. Dat geldt zelfs voor de profeten, die hier in vers 1 worden genoemd: *‘Nadat God vroeger vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had in de profeten, heeft Hij in het laatst van deze dagen tot ons gesproken in [de] Zoon’*. Er zijn grote profeten geweest in de tijd van het Oude Testament. Denk aan Mozes, Samuël, Jesaja en Jeremia, en aan de zogenaamde kleine profeten. En ook aan al die profeten die in de naam van de HERE gesproken hebben, zonder ooit een boek samen te stellen (bijv. Elia en Elisa). Zij hebben vaak met inzet van hun leven God trouw gediend, en Hij heeft door hen tot het volk Israël gesproken. Maar aan het eind van de dagen, toen Gods Zoon op aarde kwam, heeft God door Zijn mond gesproken. God is in de Persoon van de Zoon Mens geworden. De Zoon die sprak, was God Zelf. Daarom kan geen enkele profeet, hoe groot hij ook was en hoe belangrijk zijn boodschap ook was, met de Heer Jezus vergeleken worden.

3.2. Zeven persoonlijke heerlijkheden van de Heer Jezus

Om de uitnemende heerlijkheid van Christus boven de profeten en de engelen te laten zien, somt de schrijver van de brief nu zeven unieke heerlijkheden op. De *eerste* is dat Hij de Erfgenaam van alle dingen is: *‘Die Hij gesteld heeft tot Erfgenaam van alle dingen’* (Hebr. 1:2a). God gaf Adam en Eva bij de schepping opdracht om de aarde te onderwerpen en over alle dieren te heersen (Gen. 1:28). Door de zonde is de schepping echter aan de vruchteloosheid onderworpen, zij zucht en verkeert in barensweeën (Gen. 3:17; Rom. 8:19-20). Nadat de Heer Jezus Mens is geworden en het verlossingswerk heeft volbracht, heeft God Hem tot Erfgenaam van alle dingen gemaakt. Dat kan van geen engel of enig ander schepsel worden gezegd. Daarom staat er in de brief aan de Efeziërs ook geschreven: *‘Hij heeft ons de*

verborgenheid van Zijn wil bekend gemaakt, naar Zijn welbehagen, dat Hij Zich had voorgenomen in Zichzelf aangaande de bedeling van de volheid der tijden, om alles wat in de hemelen en wat op de aarde is onder één Hoofd samen te brengen in Christus; in Hem, in Wie wij ook erfgenamen zijn geworden' (Ef. 1:9-11). God heeft Hem boven de zichtbare en de onzichtbare wereld gesteld, als Hoofd over alles. God heeft Hem alle dingen als erfenis gegeven. Het is nu niet de plaats om in te gaan op het feit dat wij als gelovigen door onze verbinding met de Heer Jezus eveneens een erfdeel hebben ontvangen.

De *tweede* heerlijkheid is dat Hij de werelden in het aanzijn heeft geroepen: *'(...) door Wie Hij ook de werelden gemaakt heeft'* (Hebr. 1:2b). Over de heerlijkheid van de Heer Jezus als de Schepper hebben wij al nagedacht toen wij ons bezighielden met Johannes 1:3, en met Kolossenzen 1:16 (zie punt 1.2. en 2.6.).

Het *derde* aspect van Christus' heerlijkheid is dat Hij de uitstraling of afstraling is van Gods glorie: *'Deze, die [de] uitstraling is van Zijn heerlijkheid'* (Hebr. 1:3a). Christus is het Woord van God en het beeld van God (Kol. 1:15). Hij is de volmaakte openbaring van God, en daarom straalt van Hem de totale heerlijkheid van God af. In Zijn hele spreken en handelen heeft Hij de heerlijkheid van God uitgestraald. Aan het eind van Zijn leven, kort voor Zijn sterven, heeft Hij tegen Filippus gezegd: *'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien'* (Joh. 14:9). Hij is een goddelijk Persoon, evenals de Vader en de Heilige Geest. Hij heeft God in al Zijn heerlijke eigenschappen geopenbaard, in Zijn macht en wijsheid, in Zijn goedheid en genade voor verlorenen. *'In Hem woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk'* (Kol. 2:9; vgl. 1:19).

Daarom is Hij ook de afdruk van Gods wezen; dat is het *vierde* aspect van Christus' heerlijkheid dat hier wordt genoemd: *'(...) en [de] afdruk van Zijn wezen'* (Hebr. 1:3b). Bij het woord 'afdruk' kun je aan een zegel denken, dat wordt afgedrukt in was. De afdruk is volkomen in overeenstemming met het zegel. Zo is de Heer Jezus de afdruk van het wezen, het karakter van God Zelf. Alleen Hij kon God zo openbaren, omdat Hijzelf God is.

Johannes schrijft over Gods karakter en natuur als *licht* en *liefde* (1 Joh. 1:5 en 4:8, 16). Het wezen van God dat door Christus is geopenbaard, is het wezen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest: volkomen licht en volkomen liefde.

Bovendien is Hij Degene die alle dingen draagt door het woord van Zijn kracht; dat is het *vijfde* aspect van Zijn heerlijkheid in dit gedeelte: '(...) *en die alle dingen draagt door het woord van Zijn kracht*' (Hebr. 1:3c). De uitdrukking 'het woord van Zijn kracht' is een hebraïsme; dit zou men ook met 'Zijn krachtige woord' kunnen vertalen. Het is dus niet zo dat de Zoon van God de schepping eenmaal in het aanzijn heeft geroepen, en die verder zelfstandig laat voortbestaan. Ieder ogenblik draagt Hij de schepping door Zijn woord, zoals Hij haar eens ook door Zijn woord geschapen heeft. In Kolossenzen 1:17 lezen wij dat alle dingen samen bestaan in Hem. Hoe onbegrijpelijk groot is onze Heer, dat Hij alles in de schepping in stand houdt! Als je denkt aan de macht van de zonde en haar gevolgen, zou je kunnen vermoeden dat alles uit zijn verband is geraakt. Je zou ook veel zorg daarover kunnen hebben. Als wij echter deze heerlijkheid van de Heer Jezus zien, kunnen wij vertrouwend en hoopvol de toekomst tegemoet zien. Wat de wetenschap als 'natuurwetten' definieert, is in de grond van de zaak niets anders dan wat wij hier vinden: de manier waarop Christus alle dingen draagt en in stand houdt. Laten wij Hem vertrouwen dat Hij ook ons leven in alle bijzonderheden leidt en tot een heerlijk einde zal brengen!

Het *zesde* aspect is de reiniging van de zonden: '(...) *nadat Hij door Zichzelf [de] reiniging van de zonden tot stand heeft gebracht*' (Hebr. 1:3d). Hier wordt slechts in een bijzin de heerlijkheid van Zijn werk op het kruis genoemd. Wat was het doel van dit werk? Ons van onze zonden te reinigen! Hoe onbegrijpelijk groot Zijn heerlijkheid als Schepper en Onderhouder van alle dingen ook is, zeker zo heerlijk is wat er is gebeurd op het kruis. Christus heeft daar geleden in de drie uren van duisternis en het oordeel van de godverlatenheid gedragen. Dat is ook een rijkdom aan heerlijkheid! Op grond van dit werk konden mensen die zelf verduisterd waren in hun verstand, maar die ook in de duisternis leefden en met een enorme schuld waren beladen

en het eeuwige oordeel verdienden, worden gereinigd enkel en alleen door het geloof in Jezus Christus en Zijn vergoten bloed! Hij heeft de prijs betaald die hiervoor nodig was. Daartoe is Hij het Lam van God geworden (zie punt 1.5.). Tot in alle eeuwigheid zullen wij Hem danken voor Zijn werk op het kruis, en Zijn heerlijkheid aanbidden die hierin tot uitdrukking is gekomen.

Nu volgt het *zevende* aspect van Zijn heerlijkheid, want Hij is daarna *'gaan zitten aan [de] rechterhand van [de] Majesteit in de hoge'* (Hebr. 1:3e). Dat is de verheerlijking van de Heer Jezus na het volbrachte werk, toen Hij terugkeerde naar Zijn Vader. Dat is een heerlijkheid die een grote plaats inneemt in deze brief (vgl. Hebr. 8:1; 10:12; 12:2). Het feit dat Hij is gaan zitten aan de rechterhand van de Majesteit in de hoge is de vervulling van de uitnodiging, de oproep van Godswege aan Hem, die profetisch reeds wordt vermeld in Psalm 110:1. Daar lezen wij: *'De HERE heeft tot mijn Here gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten'*. Wat het inhoudt dat Hij gezeten is aan de rechterzijde van de Majesteit, zullen wij diepgaander behandelen als wij bij vers 13 van Hebreëen 1 zijn gekomen.

3.3. Meer geworden dan de engelen

De schrijver van de brief gaat na de opsomming van al deze facetten van de heerlijkheid van Christus verder en stelt dat de Zoon *'zoveel meer geworden [is] dan de engelen als Hij uitnemender naam geërfd heeft dan zij'* (Hebr. 1:4). De tot nu toe beschreven heerlijkheden hebben getoond hoezeer de Zoon van God boven de profeten en boven de engelen verheven is. Om dit laatste te verduidelijken voor zijn lezers met een Joodse achtergrond citeert de auteur nu zeven plaatsen uit het Oude Testament: zes ervan komen uit de Psalmen en één uit het boek 1 Kronieken.

Het *eerste* citaat is ontleend aan de tweede psalm, die spreekt over de Messias, de gezalfde Koning van Israël: *'Want tot wie van de engelen heeft Hij ooit gezegd: 'U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden*

verwekt'? (Ps. 2:7; Hebr. 1:5a). In deze psalm wordt de Heer – zoals wij al eerder hebben gezien – voorgesteld als Zoon en als Koning van Israël. Hij is in tweeërlei opzicht de Zoon van God. Enerzijds is Hij de *'eniggeboren Zoon die in de schoot van de Vader is'* (Joh. 1:18); dat is Zijn eeuwige Zoonschap. Anderzijds is Hij ook de Zoon van God, die door de Heilige Geest is verwekt in de maagd Maria, uit wie Hij als Mens is geboren. In deze zin is Hij 'verwekt', doordat Hij als Mens is geboren op aarde. Als wij alleen dit vers hadden, zouden wij kunnen menen dat de Heer Jezus een begin had als de Zoon. Niets is echter zo fout als deze conclusie. Als de eeuwige Zoon had Hij geen begin, Hij had wel een begin als Mens op aarde. In deze psalm wordt Jezus Christus door God als Zijn Zoon erkend en aangesproken. Het klopt inderdaad dat in het Oude Testament de engelen enkele keren 'zonen van God' worden genoemd (Job 1:6; 2:1 en 37:7), maar nooit heeft God een afzonderlijke engel aangesproken als Zijn zoon. Dat gold alleen voor de Heer Jezus, die Mens is geworden (vgl. punt 1.9.).

In de *tweede* schriftplaats, die aan 1 Kronieken 17 is ontleend, zien wij Hem als de Zoon van de Vader: *'En opnieuw: 'Ik zal Hem tot Vader zijn, en Hij zal Mij tot Zoon zijn'* (1 Kron. 17:13; Hebr. 1:5b). Dit citaat is een deel van het antwoord dat David kreeg op zijn wens om een huis voor de HERE te bouwen. God liet hem door de profeet Natan meedelen dat niet hijzelf, maar zijn zoon Salomo dit zou gaan doen: *'Die zal voor Mij een huis bouwen, en Ik zal zijn troon voor eeuwig bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, en Mijn goedertierenheid zal Ik niet van hem wegnemen, zoals Ik die weggenomen heb van hem die vóór u was, maar Ik zal hem in Mijn huis en in Mijn koningschap voor eeuwig stand doen houden, en zijn troon zal voor eeuwig zeker zijn'* (1 Kron. 17:12-14). Deze verzen laten ons zien dat God in een bijzondere relatie tot Salomo wilde treden. Hoewel hij de zoon van David was, wilde God hem als Zijn zoon aannemen. De diepe betekenis van deze woorden ligt natuurlijk in het feit dat zij wijzen op de relatie die God tot de Heer Jezus heeft, waarvan Salomo een schaduwbeeld is. Wat is de relatie tussen God de Vader en God de Zoon toch een wonderlijk intieme relatie! Het is een *unieke* relatie waarin Christus tot God staat, ook als

anderen later 'zonen van God' worden genoemd, zoals dat voor ieder geldt die nu in de Heer Jezus gelooft.

Het *derde* argument van de auteur komt uit Psalm 97, die aardse en hemelse machthebbers ertoe oproept zich neer te buigen voor de ene, ware God en Zijn Gezalfde: *'En opnieuw, wanneer Hij de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: 'En laten alle engelen van God Hem aanbidden'* (Ps. 97:7 LXX; Hebr. 1:6). Eénmaal heeft God de Eerstgeborene in de wereld binnengebracht, toen Hij Mens werd. Toen hebben alle engelen Hem aanbeden. Zij hebben zich erover verbaasd dat hun Schepper daar in de kribbe lag. Zij hebben heel nauwkeurig de weg van de Heer Jezus hier op aarde gevolgd, en zij hebben gezien hoe hun Schepper aan het kruis stierf. De engelen hebben aanbedend toegezien. En zij zullen nogmaals aanbidden, als de Eerstgeborene opnieuw de wereld wordt binnengeleid aan het begin van het Vrederijk. Ook dan zullen alle engelen Hem aanbidden als de geliefde Zoon, de eerste en hoogste onder de koningen van de aarde.

Hoeveel engelen zullen er wel zijn? Het boek Openbaring geeft ons een indruk daarvan: *'En ik zag, en hoorde een stem van vele engelen rond de troon en de levende wezens en de oudsten, en hun getal was tienduizenden tienduizendtallen en duizenden duizendtallen'* (Openb. 5:11). Hun hoogste roeping bestaat erin hun Schepper te aanbidden. Daarbij hebben al deze engelen geen intieme relatie met Hem, zoals wij die als kinderen van God mogen hebben: een relatie van liefde. Iedere afzonderlijke gelovige is in een heel persoonlijke betrekking tot de Heer gebracht! De hoogste relatie is hier de aanbedding van de Eerstgeborene: *alle* engelen moeten Hem aanbidden. Zij hebben het gedaan, en zij zullen het in de toekomst doen. Kennen wij ook zulke ogenblikken van persoonlijke en gemeenschappelijke aanbedding? Daarbij horen ook de momenten dat er gezwegen wordt in de samenkomsten van de gemeente. Dat zijn dan rustpauzes, die niet pijnlijk hoeven te zijn. De persoonlijke aanbedding is echter een absolute voorwaarde voor de gemeenschappelijke aanbedding, de christelijke eredienst. Kennen wij zulke ogenblikken waarin wij zeggen: 'Heer Jezus, dat U zó groot bent! Ik kan het niet begrijpen'? Als alle engelen van God Hem zullen aanbidden,

hoeveel te meer reden hebben wij dan om dit te doen. Tegen de vrouw bij de bron van Jakob zei de Heer Jezus: *'(...) de ware aanbidders zullen de Vader aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke [personen] die Hem aanbidden'* (Joh. 4:23). De aanbedding van God en van de Heer Jezus is de hoogste vreugde voor een gelovige, zijn grootste geluk.

In het vierde citaat wordt de dienstbaarheid van de engelen beklemtoond, en dat tegenover de superioriteit van de Zoon: *'En van de engelen zegt Hij wel: 'Die Zijn engelen tot geesten (of: winden) maakt en Zijn dienaars tot een vuurvlam' (Ps. 104:4; Hebr. 1:7)*. Precies in het midden van zijn betoog noemt de auteur deze tekst uit Psalm 104, die een loflied op God en Zijn schepping is. Daarbij worden de engelen terloops ook genoemd. Hoe verheven zij ook zijn, vergeleken bij de Schepper zijn zij slechts winden en vuurvlammen (dat is hun uiterlijke verschijningsvorm). De engelen zijn dienaren die Zijn wil volbrengen en ieder moment klaarstaan om de Heer Jezus te dienen. Zij wachten op een wenk van Hem om hun taken te vervullen. De Heer gebruikt ze tot zegen van mensen (Hebr. 1:14), of om Zijn oordelen uit te voeren.

3.4. Christus als God aangesproken

Dan volgt het vijfde citaat, dat het grote contrast toont met de positie van de Zoon: *'(...) maar van de Zoon [zegt Hij]: 'Uw troon, o God, is tot in alle eeuwigheid en de scepter van de rechtmatigheid is de scepter van Uw koningschap. U hebt gerechtigheid liefgehad en wetteloosheid gehaat; daarom heeft God, Uw God, U gezalfd met vreugdeolie boven Uw metgezellen'* (Ps. 45:7-8; Hebr. 1:8-9). Het woordje 'maar' versterkt opnieuw de tegenstelling tussen de engelen en de Zoon van God. Voordat wij verder ingaan op deze verzen, willen wij het begin van deze psalm lezen: *'Mijn hart brengt een goed woord voort; ik draag mijn gedichten voor over een Koning; mijn tong is een pen van een vaardige schrijver. U bent veel mooier dan de andere mensenkinderen; genade is op Uw lippen uitgegoten, daarom heeft God U voor eeuwig gezegend. Gord Uw zwaard aan de heup, o Held, het zwaard van Uw majesteit en Uw*

glorie. Rijd voorspoedig uit in Uw glorie' (Ps. 45:2-5). Het is niet moeilijk in te zien dat het in deze verzen profetisch om de Messias gaat. Als je echter bij de woorden van vers 7 komt: *'Uw troon, o God, bestaat eeuwig en altijd; de scepter van Uw Koninkrijk is een scepter van rechtvaardigheid'*, zou je kunnen denken dat het niet om de Messias gaat maar om God Zelf.

Op deze plaats zou ik een handreiking voor bijbelstudie willen geven. Als het Nieuwe Testament plaatsen citeert uit het Oude Testament, dan moeten we die opzoeken en letten op de context. Misschien kent u deze tekst uit Psalm 45 ook wel, maar wanneer het Nieuwe Testament een citaat geeft, doet de Heilige Geest dit met de bedoeling méér licht op zo'n gedeelte te laten vallen. Ook hier is dat het geval. Wie had kunnen bedenken dat de psalmdichter in vers 7 en volgende tot de Messias zou spreken? Wij weten het nu uit Hebreëen 1:8, waar wij lezen: *'(...) maar van de Zoon [zegt Hij]: 'Uw troon, o God, is tot in alle eeuwigheid en de scepter van de rechtmatigheid is [de] scepter van Uw koningschap'*. Hier wordt de Messias dus als *God* aangesproken! Wij zijn nu gewend aan de gedachte dat de Heer Jezus God is, maar voor de Joden destijds vormde dit vers een bewijs uit de Schriften dat Hij God is: *Elohim* – de soevereine God, de Schepper van het heelal.

De troon van de Messias is gevestigd van eeuwigheid tot eeuwigheid, en de scepter van de rechtvaardigheid is de scepter van Zijn koninkrijk. Dat voert ons naar het duizendjarig Vrederijk. Als de Heer Zijn openbare heerschappij aanvaardt, zal Hij in gerechtigheid op aarde heersen. De woorden *'U hebt gerechtigheid liefgehad en wetteloosheid gehaat'* zijn al vervuld tijdens het leven van de Heer op aarde. En in Zijn opstanding uit de doden zijn wij met Hem verbonden als Zijn medegenoten: *'(...) daarom heeft God, Uw God, U gezalfd met vreugdeolie boven Uw metgezellen'* (Hebr. 1:9). Hoe blij mogen de metgezellen van de Heer Jezus zijn, dat zij Hem kennen en dat hun ogen zijn geopend voor het feit dat Hij de eeuwige God is! De auteur maakt duidelijk dat degenen die in deze tijd in Christus geloven deelgenoten van de hemelse roeping zijn (Hebr. 3:1). Wat een vreugde voor deze 'metgezellen', dat de Heer die in hun midden

is, 'veel mooier is dan de andere mensenkinderen'! God heeft Hem verheerlijkt aan Zijn rechterhand en Hem met vreugdeolie gezalfd boven Zijn 'broeders'. En wat een blijdschap is dit ook voor Hemzelf! Als Hij in het midden van de Zijnen kan zijn, is dat een bijzondere vreugde voor Hem. Ik breng dat nu niet alleen in verband met de samenkomsten van de gelovigen, maar met iedere gelegenheid waarbij de Heer Jezus het Middelpunt is. Hij wil graag dat wij in Zijn vreugde delen.

3.5. U bent Dezelfde

Het zesde citaat dat de grootheid van de Zoon bevestigt, luidt als volgt: *'U, Heer, hebt in [het] begin de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn werken van Uw handen. Zij zullen vergaan, maar U blijft; en zij zullen alle als een kleed verouderen, en als een mantel zult U ze samenrollen en <als een kleed> zullen zij veranderd worden; maar U bent Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden'* (Ps. 102:26-28; Hebr. 1:10-12). Ten eerste spreken deze verzen van het feit dat Christus de Schepper van de aarde en van de hemelen is. Ten tweede worden de schepping en de Schepper tegenover elkaar geplaatst: de schepping zal vergaan, maar Hij blijft en aan Zijn jaren komt geen einde.

Wat betekent het dat hemel en aarde zullen vergaan? Dat de aarde zal vergaan, kunnen wij begrijpen, omdat ze door de zonde is bezoedeld. Maar waarom ook de hemel? Omdat de hemel deels ook door de zonde is verontreinigd. Satan heeft nog steeds toegang tot de hemelse gewesten. In Job 1 en 2 lezen wij hoe hij te midden van de engelen voor God verschijnt. Uit Openbaring 12 weten wij dat er aan het begin van de tweede helft van de laatste jaarweek van Daniël – de Grote Verdrukking – in de hemel een oorlog zal zijn tussen de aartsengel Michaël en zijn engelen aan de ene kant, en de satan en zijn engelen (de demonen) aan de andere kant. Dat is het ogenblik waarop de satan op de aarde wordt geworpen. Hij weet dan dat hij nog maar weinig tijd heeft (3½ jaar), want daarna wordt hij duizend jaar in de afgrond opgesloten (Openb. 20:1-3). Na die duizend jaar wordt hij voor altijd in de poel van vuur geworpen

(Openb. 20:10). Dan zal de Heer de hemel definitief reinigen, doordat Hij die opnieuw zal scheppen: *'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer'* (Openb. 21:1). Hier in Hebreëen 1 staat dat al het geschapene, hemel en aarde, vergaat en veranderd wordt. Dat geeft antwoord op de vaak gestelde vraag of de hemel en de aarde volledig vernietigd zullen worden, en zullen worden vervangen door een totaal nieuwe hemel en aarde. Hemel en aarde zullen weliswaar wijken, maar tegelijkertijd *veranderd* worden. Het is net zoals bij een gelovige: op het ogenblik van zijn bekering wordt hij een heel nieuwe mens, maar toch blijft hij dezelfde persoon. Hij is een nieuwe schepping in Christus, totaal veranderd. Wat aan de zonde herinnert, zal eens volledig worden weggedaan. Zo gaat het ook met betrekking tot de hemel en de aarde. De Heer is niet alleen de Schepper van hemel en aarde, Hij zal ze ook herscheppen tot een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Laten wij deze psalm nog wat nauwkeuriger bezien. Het opschrift luidt: *'Een gebed van een ellendige, wanneer hij bezweken is en zijn klacht uitstort voor het aangezicht van de HERE'* (Ps. 102:1). Wie is deze ellendige anders dan de lijdende Messias? De beschrijving van het verschrikkelijke lijden gaat verder: *'Want mijn dagen zijn als rook vervlogen, mijn beenderen zijn uitgebrand als een haard. Mijn hart is geslagen en verdord als gras, zodat ik vergeten heb mijn brood te eten'* (vs. 4-5). Het gloeien van het gebeente doet denken aan hoge koorts, en eten was voor de Heer in deze ogenblikken totaal onbelangrijk. *'Ik lijk op een kauw (of: pelikaan) in de woestijn, ik ben geworden als een steenuil te midden van de puinhopen. Ik lig wakker, ik ben geworden als een eenzame mus op het dak'* (vs. 7-8). Hier vinden we een beschrijving van de eenzaamheid van de Heer. *'Mijn vijanden honen mij de hele dag; wie tegen mij razen, gebruiken mijn naam als een vloek. Want ik eet als als brood, wat ik drink, meng ik met tranen'* (vs. 9-10). In zijn nood drinkt de ellendige en daarbij vallen zijn tranen in het drinken.

Het gaat hier niet om het verzoenend lijden van de Heer op het kruis, maar om het feit dat Hij in Zijn leven ontzaglijk veel heeft geleden. Door de mensen is Hij afgewezen, en tegelijk maakt Hij Zich één met de ellende en de nood van Zijn volk! Hij neemt

deze nood op Zich. Hij versmacht daarbij en wordt door de nood overweldigd. Hij weet niet waar Hij met deze nood heen moet, en is daarin volstrekt alleen. Dan komt het besef dat het lijden plaatsvindt *'vanwege Uw gramschap en Uw grote toorn, want U hebt mij opgetild en weer neergeworpen'* (vs. 11). Hoe heeft God Zijn Messias eerst te midden van het volk Israël verhoogd! Hoe vaak werd God verheerlijkt door de mensen voor alles wat de Messias deed. Er waren dagen dat Hij honderden mensen genas. Hij verkondigde het woord van God en het volk hing aan Zijn lippen. Maar toen nam de vijandschap van de Joodse leiders toe. Daarachter stond uiteindelijk God, die Zijn Messias weer neerwierp. Ten slotte horen wij Hem profetisch zeggen: *'Mijn dagen zijn als een langer wordende schaduw en ik verdor als gras'* (vs. 12). Zijn leven liep ten einde, Zijn kracht was uitgeput. De Heer had Zich volledig ingezet voor de dienst van God, en de ijver voor Gods huis had Hem verteerd (Joh. 2:17).

Dan ontstaat er in deze psalm een tweegesprek tussen de verworpen Messias en Zijn Zender, waarbij de Messias Zijn vertrouwen op de eeuwige God stelt: *'Maar U, HERE, U blijft voor eeuwig, de gedachtenis aan U van generatie op generatie'* (vs. 13). Maar in dit gesprek erkent God Zijn Gezalfde ten slotte als de Schepper en als 'Heer', als de Eeuwige die voor altijd blijft, hoewel Zijn dagen als Mens hier op aarde ten einde liepen (vs. 26 LXX; Hebr. 1:10-12). In vers 14 wordt eerst de hoop uitgesproken dat God zal opstaan en Zich zal erbarmen over Sion: God, erbarm U over Jeruzalem, over Sion, over Uw aardse volk! In de verzen 16-23 volgt een beschrijving van de heerlijkheid van het duizendjarig Vrederijk, die eindigt met de woorden: *'(...) wanneer de volken tezamen bijeen zullen komen, en de koninkrijken, om de HERE te dienen'*. Dat is zo'n glorierijke tijd, dat ik die graag – als ik dan niet in de hemel zou zijn – hier op aarde mee zou willen maken: *alle volken zullen de Here dienen*. Onbegrijpelijk groot, nietwaar? Dan gaat de psalmdichter plotseling weer terug in de tijd en herinnert eraan dat alle zegen in het Vrederijk slechts mogelijk is doordat de Heer heeft *geleden*. Wij horen Hem dan profetisch zeggen: *'Hij heeft mijn kracht op de weg neergedrukt, mijn dagen heeft Hij verkort. Mijn God, zei ik, neem mij niet weg op de helft van mijn dagen!'* De menselijke leeftijd wordt in de Bijbel gesteld op 70 of 80 jaar (Ps. 90:10), gemiddeld

75 jaar; de helft daarvan is ruim 37 jaar. Hier spreekt de Messias tot God, als Hij 33 jaar oud is, dus ongeveer op de helft van Zijn dagen. Hij zegt als het ware: 'Heb Ik U niet gediend? Heb Ik iets gedaan dat U niet goed vond? Neem Mij nu niet weg op de helft van Mijn dagen!' Als er ooit een mens heeft geleefd, die dit gebed tot God kon richten dat hij niet vroegtijdig door de dood zou worden weggenomen, dan was Hij het wel. Aan degene die de wet in alles vervulde en God diende, was immers een lang leven beloofd!

Merken we Zijn nood hier niet op? We gaan vaak zo onverschillig eraan voorbij, als we lezen dat Hij 'droevig en zeer beangst begon te worden' (Matt. 26:37). Als de Heer om Zich heen zag, aanschouwde Hij slechts lijden. Hij had het vooruitzicht dat Hij aan het kruis moest sterven. Het was niet alleen het lichamelijke lijden van de kruisiging, maar vooral het lijden vanwege de zonden die God op Hem zou leggen. Dat vooruitzicht drukte als een zware last op Hem. Hij zou alle zonden dragen van degenen die eenmaal tot geloof in Hem zouden komen. Daarom kunnen we goed begrijpen dat Hij in Marcus 14 zei: *'Abba, Vader, alles is U mogelijk, neem deze drinkbeker van Mij weg.'* Maar Hij voegde eraan toe: *'(...) maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt'*. Zo bad Hij de woorden:

'(...) neem deze beker van Mij weg' (Marc. 14:36);
en ook: *'(...) neem Mij niet weg op de helft van Mijn dagen'* (Ps. 102:25a).

En wat was Gods antwoord op dit gebed om Hem niet weg te nemen? Het luidde als volgt: *'Uw jaren duren voort van generatie op generatie. U hebt voorheen de aarde gegrondvest, de hemel is het werk van Uw handen. Die zullen vergaan, maar U zult standhouden; zij alle zullen verslijten als een kleed. U zult ze verwisselen als een gewaad en zij zullen verdwijnen. Maar U blijft Dezelfde, aan Uw jaren zal geen einde komen'* (Ps. 102:25b-28). Als wij Hebreëen 1 niet zouden hebben, konden wij niet weten dat God hier de Messias aanspreekt.

In vers 28 zegt God dus tot de Messias: *'Maar U blijft Dezelfde,*

aan Uw jaren zal geen einde komen'. Dat betekent dat God de Heer Jezus aanspreekt als de Eeuwige, die geen begin en geen einde heeft. Hij is ook de Schepper van de aarde en de hemel, die het werk van Zijn handen zijn. Dat is het antwoord van God aan Zijn Zoon: dat Hij Hem ook in de grootste nood erkent als de *Eeuwige*! Ik kan mij voorstellen dat de ontvangers van deze brief bij het lezen ervan hun hart sneller voelden kloppen. Dat wens ik mezelf en ook u allen toe, dat Zijn heerlijkheid voor ons groter wordt bij het lezen van zo'n Psalm, die spreekt over de Heer Jezus. Wat een heerlijkheid is er te vinden in dit citaat uit Psalm 102 in Hebreeën 1:10-12!

3.6. Zet U aan Mijn rechterhand

Het *zevende* citaat is ontleend aan de bekende Messiaanse psalm over de priesterkoning: *'Tot wie van de engelen echter heeft Hij ooit gezegd: 'Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden stel tot een voetbank voor Uw voeten'?* (Ps. 110:1; Hebr. 1:13). Psalm 110 is een bijzondere psalm, omdat deze in het Nieuwe Testament het meest geciteerd wordt; en hij is ook bijzonder vanwege het feit dat de Heer Jezus daarin wordt voorgesteld in Zijn verheerlijking aan Gods rechterhand.

De schriftgeleerden hadden met deze psalm een probleem. Toen de Heer in de laatste week vóórdat Hij stierf in de tempel was en onderwijs gaf, vertelde Hij de mensen de gelijkenis van de wijngaard en de onrechtvaardige landlieden. Enkele farizeeën verzochten Hem door te vragen of het goed was de keizer belasting te betalen. En de sadduceeën waren aan het spotten met de opstanding. Tegen hen zei de Heer toen: *'U dwaalt, daar u de Schriften niet kent, noch de kracht van God'* (Matt. 22:29). Daarna kwam er een wetgeleerde die de Heer een vraag stelde over het grote gebod. De Heer kon hem zeggen dat hij niet ver was van het koninkrijk van God (vgl. Marc. 12:34). Nadat al die verschillende groepen mensen iets hadden gezegd, vroeg Hij de farizeeën echter het volgende: *'Wat denkt u van de Christus? Wiens Zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Van David. Hij zei tot hen: Hoe noemt David Hem dan in [de] Geest 'Heer', als hij zegt: '[De*

Heer heeft tot mijn Heer gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden onder Uw voeten stel'? Als dan David Hem 'Heer' noemt, hoe is Hij zijn Zoon?' (Matt. 22:41-45). Op die vraag hadden ze geen antwoord.

Hier komen drie vragen naar voren die de schriftgeleerden destijds bezighielden:

- (1) Hoe kon David in Psalm 110 zeggen: *'De HERE heeft tot mijn Heer gesproken'*? De schriftgeleerden wisten dat deze psalm over de Messias ging. De Messias zou een nakomeling van David zijn, hoe kon David dan over de Messias spreken als over *zijn Heer*?
- (2) De tweede voor hen niet op te lossen vraag was: Hoe kan de Messias aan de rechterhand van God gaan zitten, Hij zal toch de Koning van Israël hier op aarde zijn?
- (3) De derde vraag was: Hoe kan de Messias erop wachten totdat Zijn vijanden tot een voetbank voor Zijn voeten worden gelegd?

Met Zijn vraag legde de Heer de onwetendheid van de schriftgeleerden bloot; zij konden Hem niets antwoorden. De oorzaak van die onwetendheid was hun ongeloof, hun afwijzing van de Heer. Als zij in nederigheid met hun probleem naar Hem waren toegekomen, dan zou Hij de oplossing hebben gegeven. Dan zou Hij hun blinde ogen hebben geopend voor Zijn heerlijkheid. Het antwoord op al hun vragen was hierin gelegen, dat de Messias moest sterven en opstaan uit de dood en dat God Hem zou verheerlijken aan Zijn rechterhand in de hemel. Dat is het antwoord op alle drie vragen. Hij was niet alleen de Zoon van David, maar tevens ook de Zoon van God en zodoende Davids *Heer*.

De Messias zou door God worden verhoogd aan Zijn rechterhand, nadat Hij het werk op het kruis had volbracht. God zou Hem zelfs tot Hoofd over alle dingen stellen en Hem alle mogelijke heerlijkheid geven. Hij heeft een naam geërfd

die boven alle naam is, een zeer voortreffelijke naam. Hij heeft deze heerlijkheid ontvangen op grond van Zijn lijden en sterven. En daarboven wacht Hij nu, totdat God Zijn vijanden heeft gesteld tot een voetbank voor Zijn voeten. God zal Hem voor de ogen van de hele wereld verheerlijken (vgl. Fil. 2:10-11). Maar voordat dit gaat gebeuren – we moeten dat steeds bedenken – komt de Heer om Zijn gemeente thuis te halen. Méér dan alle gelovigen samen wacht *Hij* op dit ogenblik. Hij wil u en mij bij Zich hebben in het huis van Zijn Vader, zodat Hij ons Zijn heerlijkheid kan laten zien: *‘Vader, wat U Mij hebt gegeven – Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, opdat zij Mijn heerlijkheid aanschouwen die U Mij hebt gegeven, omdat U Mij hebt liefgehad vóór [de] grondlegging van [de] wereld’* (Joh. 17:24). Mocht het ogenblik spoedig komen, dat Hij vanuit Zijn hoge heerlijkheid neerdaalt om ons tot Zich te nemen en daarna God opnieuw te verheerlijken.

3.7. Engelen zijn dienende geesten

Tot slot staat hier van de engelen geschreven: *‘Zijn zij niet allen dienende geesten, die tot dienst uitgezonden worden ter wille van hen die de behoudenis zullen beërven?’* (Hebr. 1:14). Engelen zijn en blijven *dienaren*. Zij dienen in deze tijd de gelovigen die op weg naar het einddoel zijn: de hier genoemde behoudenis is de heerlijkheid. God zorgt ervoor dat wij de heerlijkheid bereiken en die beërven. Daarbij gebruikt Hij Zijn dienstknechten, de engelen. Ik herhaal nog eens: als wij deze engelen met de Heer Jezus vergelijken, dan wordt Zijn uitnemende heerlijkheid nog veel duidelijker. Hij heeft werkelijk in alles de voorrang.

Laten wij de Heer bidden dat Hij opnieuw de eerste plaats in uw en mijn hart krijgt, en dat Hij voor ons opnieuw heel groot zal worden. Misschien kunt u dit boek als aanleiding gebruiken om het Woord van God meer ter hand te nemen. Ga op zoek naar de heerlijkheden van de Heer Jezus en vul uw hart daarmee. Als Hij weer groot voor u wordt, zult u dat ook hieraan merken dat u Hem *meer* gaat verwachten en ernaar verlangt dat Hij terugkomt: *‘En de Geest en de bruid zeggen: Kom!’* (Openb. 22:17).

Wij willen tot Hem bidden: 'Heer Jezus, kom; ik wil zo graag bij U zijn. Ik wil graag Uw heerlijkheid zien, zodat ik U voor alles wat U bent en wat U hebt gedaan, beter kan danken en aanbidden'.

4. De Zoon des mensen die in het midden van de kandelaars wandelt

Aspecten van Christus' heerlijkheid in Openbaring 1

4.1. Inleiding

Tot dusver hebben wij ons met verschillende aspecten van de heerlijkheid van de Heer Jezus beziggehouden, zoals die in Johannes 1, Kolossenzen 1 en Hebreeën 1 aan ons worden voorgesteld. Wij willen nu de heerlijkheid overdenken die de Heer Jezus als Rechter bezit volgens Openbaring 1. Johannes had de Heer Jezus zojuist als de Rechter gezien te midden van de zeven gouden kandelaars, die zeven gemeenten in Klein-Azië voorstelden. Toen hij Hem in dit karakter zag, viel hij als dood aan Zijn voeten (Openb. 1:17). Zó had hij Hem nog nooit gezien. Samen met Petrus en Jakobus was hij weliswaar op de berg der verheerlijking geweest, waar hij de Heer had gezien in Zijn toekomstige heerlijkheid als Koning (Matt. 17:1-8; 2 Petr. 1:16-17). Maar deze schrikwekkende verschijning als Rechter was toch totaal anders dan de manier waarop hij Hem als de nederige Zoon des mensen gedurende Zijn leven op aarde had leren kennen.

Nadat Johannes als dood aan Zijn voeten was gevallen, legde Hij echter Zijn rechterhand op hem en zei tegen hem dat hij niet hoefde te vrezen. Hij stelde Zich aan hem voor als de Opgestane en als Degene die de sleutels van de dood en de hades had

(Openb. 1:18). Wat is het goed de Heer te kennen als Degene die voor ons is gestorven, Degene door Wie wij vergeving van zonden hebben ontvangen! Wij mogen Hem ook kennen als de Opgestane. God ziet ons nu als mensen die rechtvaardig verklaard zijn (Rom. 4:25). God ziet ons als degenen die met Christus één gemaakt zijn. Als Hij eenmaal als Rechter zal verschijnen en de wereld zal oordelen, zullen wij met Hem verschijnen en eveneens rechtspreken. Wij zullen om Zijn troon staan en zelf ook op tronen zitten (Openb. 4).

4.2. Iemand, de Zoon des mensen gelijk

Wij hebben al eerder nagedacht over de titel *'de Zoon des mensen'* (zie punt 1.10). Het woord 'gelijk' in Openbaring 1:13 betekent niet dat Hij erop lijkt, maar wil zeggen 'Dezelfde als', of 'niemand minder dan'. Aan de ene kant heeft deze naam betrekking op de vernederde Heer, de ootmoedige Heiland die Mens geworden is en uit een vrouw geboren is. In het Nieuwe Testament komt de naam de eerste keer voor in verband met de verwerping van de Heer door Zijn volksgenoten: *'En Jezus zei tot hem: De vossen hebben holen en de vogels van de hemel nesten; maar de Zoon des mensen heeft geen [plaats] waar Hij Zijn hoofd kan neerleggen'* (Matt. 8:20). Maar aan de andere kant lezen we later in dit evangelie over Hem als de Zoon des mensen, die met macht en grote heerlijkheid zal terugkomen om de wereld te oordelen (Matt. 24:30). Zijn komst zal zijn *'zoals de bliksem uitgaat van het oosten en schijnt tot het westen'* (Matt. 24:27).

Als de Zoon des mensen zal de Heer over het heelal regeren, want van de Oude van Dagen zal Hij een eeuwige heerschappij ontvangen (Ps. 8; Dan. 7:13-14). Hij had Zelf ook al gezegd dat de Vader Hem als de Zoon des mensen macht had gegeven het oordeel uit te oefenen: *'Want zoals de Vader leven heeft in Zichzelf, zo heeft Hij ook de Zoon gegeven leven te hebben in Zichzelf; en Hij heeft Hem macht gegeven oordeel uit te oefenen, omdat Hij de Mensenzoon is'* (Joh. 5:26-27). In Athene predikte de apostel Paulus de mensen, dat een Man het aardrijk zal oordelen in gerechtigheid: *'Met voorbijzien dan van de tijden der onwetendheid*

beveelt God nu aan de mensen, dat zij zich allen overal moeten bekeren, omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij het aardrijk in gerechtigheid zal oordelen door een Man die Hij [daartoe] heeft bestemd, waarvan Hij aan allen zekerheid heeft gegeven door Hem uit [de] doden op te wekken' (Hand. 17:30-31).

In Openbaring 1 ziet Johannes de Heer Jezus echter niet op de troon zitten, maar hij ziet Hem wandelen te midden van de gouden kandelaars. Die zeven gouden kandelaars zijn een beeld van de zeven gemeenten, zoals wij die in Openbaring 2 en 3 vinden. De zeven gemeenten tonen ons profetisch de geschiedenis van de kerk op aarde in de nu ongeveer tweeduizend jaar van haar bestaan. We moeten dus bedenken dat wij de Heer Jezus hier eerst als Rechter zien in verbinding met Zijn gemeente. Als God oordeelt, begint Hij met het oordeel bij het huis van God (1 Petr. 4:17). Wij denken graag aan de voorrechten die gekoppeld zijn aan het feit dat wij als gelovigen *één* lichaam vormen, waarvan de Heer Jezus het Hoofd is. Maar zijn wij ons ervan bewust dat de Zoon des mensen als Rechter voortdurend allen op de proef stelt die zich christen noemen? Natuurlijk weten wij dat het kwaad de christenheid is binnengedrongen. De Heer maakt duidelijk dat de hele christenheid in toenemende mate zal worden doordrongen met valse leer. Dit toont Hij in de gelijkenis van het zuurdeeg: *'Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan zuurdeeg, dat een vrouw nam en verborg in drie maten meel, totdat het geheel doorzuurd was' (Matt. 13:33).*⁷

Het heeft een heiligende uitwerking op ons, wanneer wij de Heer Jezus in Zijn verheven heerlijkheid als Rechter beschouwen. Op die manier willen wij Hem nu zien in de volgende paragrafen.

⁷ Het is een speciale list van de vijand dat juist deze gelijkenis in het algemeen zo wordt uitgelegd in de christenheid, dat het zuurdeeg geen beeld van boosheid zou zijn, maar van het evangelie dat eens de hele wereld zal 'doorzuren', zodat ten slotte alle mensen zich tot God zullen bekeren. Satan is een meester in het veranderen van de dingen in hun tegendeel.

4.3. Bekleed met een gewaad tot de voeten

In Israël was de koning tevens de hoogste rechter. In overeenstemming met Gods gedachten is de Heer Jezus als Koning tegelijk ook de Hogepriester van Zijn volk (vgl. Zach. 6:13; Ps. 110:1, 4). Een eerste verwijzing hiernaar vinden wij bij Melchisedek, die Abraham tegemoet kwam om hem te versterken na de strijd: *'En Melchisedek, de koning van Salem, bracht brood en wijn; hij was een priester van God, de Allerhoogste'* (Gen. 14:18). Melchisedek was zowel koning als priester van de allerhoogste God.

De hogepriester droeg een linnen lijfrok en ook een bovenkleed (Ex. 28:31, 39). Het onderkleed, de lijfrok, was van wit linnen gemaakt, het opperkleed van blauwpurper. Het *witte* onderkleed duidt op de volkomen reinheid van Jezus, het *blauwe* opperkleed op Zijn hemelse oorsprong en het feit dat Hij Zijn priesterdienst nu in de hemel uitoefent. Het hoorde bij de dagelijkse taken van de hogepriester, dat hij iedere morgen en iedere avond de kandelaar schoonmaakte en olie bijvulde, en bovendien bracht hij dan ook reukwerk op het reukofferaltaar dat daar stond (Ex. 30:7-8).

Zo wandelt de Heer te midden van de zeven gouden kandelaars. Hij toetst de toestand van de gemeenten of die in overeenstemming met hun goddelijke roeping is. In verband daarmee willen wij onszelf enkele vragen stellen:

- (1) De kandelaars zijn van goud – een beeld van goddelijke heerlijkheid. Reflecteren wij de heerlijkheid van God en van de Heer Jezus in deze wereld?
- (2) De kandelaars verspreidden licht. Kan dit licht helder in en door ons heen schijnen, zoals het in de Heer Jezus Zelf heeft geschieden (vgl. Joh. 8:12; Matt. 5:14)?
- (3) Wij zijn verbonden met een Hogepriester die een wit onderkleed draagt. Leven wij in overeenstemming met Zijn reinheid en heiligheid?

- (4) De hogepriester droeg ook een blauw bovenkleed, dat zijn hemelse oorsprong voorstelde. Wij hebben als Gods Gemeente ook een hemelse roeping. Komt die bij ons tot uitdrukking en verwachten wij de Zoon van God uit de hemelen (1 Tess. 1:10; Fil. 3:20)?

Het is één ding ons te verblijden in al de heerlijkheden van de Heer Jezus, maar een ander ding die heerlijkheden zelf ook te weerspiegelen en een heilig leven te leiden.

4.4. Aan de borst omgord met een gouden gordel

De hogepriester droeg een gordel van 'goud, blauwpurper, roodpurper en scharlakenrode wol en dubbeldraads fijn linnen' (Ex. 28:8). De gordel hier in Openbaring 1 is van goud, een aanduiding van de goddelijke heerlijkheid van de Heer Jezus, zoals die in het oordeel zal worden gezien. Als God Zichzelf openbaart, wordt Hij tegelijkertijd *verheerlijkt*. Want alles wat in verband staat met Zijn Persoon, is *heerlijkheid*. Dat geldt ook voor de uitoefening van het oordeel. Gods heiligheid en gerechtigheid zijn kenmerken van Zijn heerlijkheid, evenzeer als Zijn liefde, genade en barmhartigheid. Beide zijden komen reeds naar voren in de woorden die God tot Mozes sprak, toen Hij aan hem voorbijging: *'Toen de HERE bij hem voorbijkwam, riep Hij: HERE, HERE, God, barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw, die goedertierenheid blijft bewijzen aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft, maar die de schuldige zeker niet voor onschuldig houdt en de ongerechtigheid van de vaders vergeldt aan de kinderen en kleinkinderen, tot in het derde en vierde geslacht'* (Ex. 34:6-6).

De gordel in Openbaring 1 omsluit de borst, niet de lendenen. Omgorde lendenen betekenen dienstbaarheid (Luc. 12:35), de omgorde borst daarentegen wijst op de hoge en verheven positie van de Rechter. Overigens zijn ook de zeven engelen die de zeven laatste plagen hebben, aan de borst omgord met gouden gordels (Openb. 15:6). Als de Heer Jezus oordeelt, zal Hij dat niet overhaast doen, maar na een tijd van groot geduld en

barmhartigheid. Hij zal het oordeel uitoefenen als er geen enkele hoop meer is op bekering⁸.

En dan zal God in het oordeel worden verheerlijkt, zoals de profeten ook hebben gezegd:

- *‘Maar de HERE van de legermachten zal verhoogd worden door het recht, en de heilige God zal geheiligd worden door gerechtigheid’ (Jes. 5:16).*
- *‘Zeg: Zo zegt de Here HERE: Zie, Ik zal u, Sidon! Ik zal Mij in uw midden verheerlijken. Dan zullen zij weten dat Ik de HERE ben, als Ik er strafgerichten voltrek en er geheiligd word’ (Ezech. 28:22).*

Anderzijds oefent de Heer Jezus in het oordeel ook weer genade en barmhartigheid uit, want de gordel omsluit tevens Zijn hart. Door het oordeel zal immers duidelijk worden wie de rechtvaardigen en wie de goddelozen zijn:

- *‘Dan zult u opnieuw het onderscheid zien tussen een rechtvaardige en een goddeloze, tussen wie God dient en wie Hem niet dient’ (Mal. 3:18).*
- *‘Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt de HERE van de legermachten, die van hen wortel noch tak zal overlaten’ (Mal. 4:1).*

Een heerlijk gevolg van de oordelen zal ook zijn dat de bewoners van de aarde gerechtigheid zullen leren (Jes. 26:9).

⁸ Dat zien wij bijvoorbeeld in Genesis 15:16, waar God het oordeel over de Amorieten aankondigt, dat Hij vele honderden jaren later pas heeft uitgevoerd. Een ander voorbeeld is het volk Israël zelf: zowel in het noordelijke als het zuidelijke rijk kondigde God eeuwenlang door middel van de profeten het oordeel aan. De straf - in de vorm van de wegvoering uit het land - werd echter pas na lang aarzelen uitgevoerd.

Een ander positief gevolg zal zijn: *‘Men zal nergens kwaad doen of verderf aanrichten op heel Mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van de kennis van de HERE, zoals het water de bodem van de zee bedekt’* (Jes. 11:9; vgl. Hab. 2:14).

4.5. Zijn hoofd en haar wit als witte wol, als sneeuw

De Heer Jezus is niet alleen *de Zoon des mensen*, dus waarachtig Mens, maar Hij bezit ook de kenmerken van de goddelijke heerlijkheid. Hij is de eeuwige God! Dit blijkt als wij Openbaring 1 vergelijken met Daniël 7:13, waar wij lezen: *‘Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel Iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen’*. De ‘Oude van dagen’ met het sneeuwwitte haar is de eeuwige God (Dan. 7:9). Maar dit kenmerk wordt hier in Openbaring 1:14 van de Heer Jezus vermeld! Het witte hoofdhaar symboliseert de waardigheid en wijsheid van de hoge ouderdom (vgl. Lev. 19:32; Spr. 16:31; 20:29). Het is tevens een beeld van volkomen reinheid.

Het is het grote geheimenis van de Persoon van Christus, dat Hij volmaakt Mens is geworden met een menselijk lichaam, een menselijke ziel en een menselijke geest. En tegelijk is Hij van eeuwigheid af God, die geen begin heeft gehad. Wanneer Iemand als een Mensenzoon bij de ‘Oude van dagen’ komt, is men eerst geneigd in de Oude van dagen de Vader te zien, maar dat is een versimpelde verklaring, die niet in overeenstemming is met de feitelijke betekenis van dit bijbelvers. De Heer Jezus is de eeuwige God en ook waarachtig Mens in één Persoon. Wie kan dat verklaren? Niemand! Dat hoort bij het geheim van Zijn wonderbare Persoon. Wij buigen ons voor Hem neer en aanbidden Hem. Hoe zouden wij kunnen begrijpen dat de Heer Jezus op het kruis aan het einde van de drie uren van duisternis heeft uitgeroepen: *‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?’* (Matt. 27:46). Was Hij dan in deze ogenblikken niet God? Natuurlijk was Hij dat. Het is ook geen goede verklaring te zeggen dat de Zoon door de Vader werd verlaten. Dat zegt de

Schrift niet. Ook hier worden wij stil en buigen ons neer voor de Heer Jezus, de eeuwige God, die de Heiland van de wereld is geworden doordat Hij als Mens onze zonden droeg en door Zijn God werd verlaten.

4.6. Zijn ogen als een vuurvlam

Op twee plaatsen lezen wij in de evangeliën over de ogen van de Heer Jezus. Beide keren slaat Hij biddend Zijn ogen op naar de hemel: *'Zij namen dan de steen weg. En Jezus hief de ogen op naar boven en zei: Vader, Ik dank U dat U Mij hebt gehoord'* (Joh. 11:41). En ook: *'Dit sprak Jezus en Hij hief Zijn ogen op naar de hemel en zei: Vader, het uur is gekomen: verheerlijk Uw Zoon, opdat Uw Zoon U verheerlijkt'* (Joh. 17:1). Beide keren bidt Hij tot de Vader. In het ene geval bidt Hij voor de opwekking van Lazarus, in het andere voor de discipelen die Hij in deze wereld zou achterlaten. Maar hier in Openbaring 1 ziet Johannes Zijn ogen als een *vuurvlam*. Vuur spreekt in de Schrift vaak van oordeel. Immers, onze God is een verterend vuur (Hebr. 12:29). Het vuur komt wel zestien keer voor in het boek Openbaring, het verbrandt alles tot as wat niet voor God kan bestaan. Het ergste oord is de plaats van de verdoemenis, de poel van vuur en zwavel met het eeuwig oordeel: de tweede dood (Openb. 14:10; 20:10, 14-15; 21:8).

De Heer Jezus beproeft nu de toestand van de christenheid, zoals wij in Openbaring 2 en 3 kunnen zien. In de toekomst zal Hij de hele aarde oordelen en om zo te zeggen alles verbranden wat niet in overeenstemming is met de heiligheid van God. Niets is voor Zijn ogen verborgen: *'(...) en geen schepsel is voor Hem onzichtbaar, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen van Hem met Wie wij te doen hebben'* (Hebr. 4:13). Zijn wij ons ervan bewust dat de Heer Jezus niet alleen altijd bij ons is, maar dat Hij ook alles ziet wat wij doen, denken en zeggen? Kan Hij Zijn vreugde in ons vinden? *'De HERE is in Zijn heilig paleis, de troon van de HERE staat in de hemel; Zijn ogen doorzien, Zijn blikken beproeven de mensenkinderen'* (Ps. 11:4). Aan de andere kant staat er gelukkig ook geschreven: *'Want de ogen van de HERE trekken*

over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen van wie het hart volkomen is met Hem' (2 Kron. 16:9).

4.7. Zijn voeten aan blinkend koper gelijk

Koper is een beeld van de goddelijke gerechtigheid. Dat zien wij in type al bij het brandofferaltaar, dat van acaciahout was gemaakt en met koper was overtrokken. Daarom is het altaar een beeld van de Heer Jezus in Zijn mensheid. Dit altaar was bestand tegen het vuur, doordat het met koper was overtrokken. Zo heeft de Heer Jezus kunnen standhouden tegen de kracht van het vuur (een beeld van Gods onderzoekende heiligheid), omdat Hij volkomen rein en heilig was.⁹

Als de Heer als Rechter optreedt, zullen allen zien dat Hij de volkomen rechtvaardige Rechter is (vgl. Gen. 18:25). Als Zijn voeten de aarde zullen betreden, zal Hij – hoewel de wereld in het boze ligt – Zich niet met het kwaad verontreinigen. Hij zal als Rechter ontoegeeflijk zijn met betrekking tot het kwaad, in volledige overeenstemming met de heiligheid van God.

4.8. Zijn stem als een gedruis van vele wateren

De stem van de Rechter is vol majesteit en wordt vergeleken met het geluid van enorme watermassa's. De wateren herinneren ons aan het oordeel dat in de tijd van Noach veertig dagen lang over de aarde kwam, totdat ze volledig bedekt was met water (Gen. 6-8). Evenals de stem van de Heer Jezus in Zijn dagen hier op aarde vele mensen genas, hun vergeving van zonden toezegde, het evangelie van het koninkrijk verkondigde en de vermoeiden oprichtte, zo zal Hij straks vol majesteit een onontkoombaar vonnis vellen. Iedereen zal de volmaaktheid

⁹ Toen de aanhang van Korach, die zich meester wilde maken van het priesterschap, werd getroffen door het oordeel, werden zij door het vuur verteerd. Het enige dat overbleef, waren hun koperen reukwerkpannen, die later aan het altaar werden bevestigd (Num. 16:6; 17:4; vgl. 31:22-23).

van Zijn rechtspraak moeten erkennen (vgl. het rechtvaardige oordeel van Salomo in 1 Kon. 3).

David beschrijft de stem van God in Psalm 29 op de volgende manier:

- (1) de stem van de HERE *klinkt* over de wateren;
- (2) de stem van de HERE is *vol* kracht;
- (3) de stem van de HERE is *vol* glorie;
- (4) de stem van de HERE breekt de ceders;
- (5) de stem van de HERE hakt vurige vlammen uit *de wolken*;
- (6) de stem van de HERE doet de woestijn beven;
- (7) de stem van de HERE doet de hinden jongen werpen en ontschorst de wouden.

God oordeelt inderdaad, zo zien wij hier, maar Hij is ver boven het oordeel verheven (1). Hij openbaart in het oordeel Zijn geweldige kracht (2), die glorieus is (3). In het gericht wordt alles wat hoog en verheven is onder de mensen vernietigd (4). Overal waar Hij met Zijn ogen kwaad ziet, wordt dit met één woord van Zijn stem verteerd als door een vuurvlam (5). De aarde wordt tot een woestijn (6), en de wouden worden omgehouden (7b). Maar na het oordeel zal God ook weer nieuw leven tevoorschijn brengen (7a).

Zoals de Zoon van God eenmaal heeft gesproken en het was er, zoals Hij eenmaal gebood en het stond er (Ps. 33:6, 9), zo zal Hij straks ook het oordeel uitoefenen en de aarde van ongerechtigheid reinigen. Maar voordat Hij in het openbaar zal oordelen, zal Hij Zijn getuigenis op aarde – hier voorgesteld door de zeven gemeenten in Klein-Azië – oordelen en reinigen. Dat betekent dat Hij al het kwaad en degenen die het bedrijven, daaruit zal verwijderen. De waarachtig wedergeborenen zal Hij gelouerd tevoorschijn doen komen. Zie in dit verband Maleachi 3:2-5, waar wij lezen: *‘Maar wie zal de dag van Zijn komst verdragen? Wie zal bij Zijn verschijning standhouden? Want Hij is als vuur van een edelsmid, en als zeep van de blekers. Hij zal zitten als iemand die zilver smelt en reinigt: Hij zal de Levieten reinigen en hen zuiveren als goud en zilver. Dan zullen zij de HERE*

een graanoffer brengen in gerechtigheid. Dan zal het graanoffer van Juda en Jeruzalem voor de HERE aangenaam zijn, zoals in de dagen van oude tijden af, zoals in vroegere jaren. Ik zal naar u toe komen voor het oordeel. Ik zal een snelle Getuige zijn tegen de tovenaars, tegen de overspelers, tegen hen die valse eden afleggen en tegen hen die het loon van een dagloner met geweld inhouden, die het recht van weduwe, wees en vreemdeling ombuigen, en Mij niet vrezen, zegt de HERE van de legermachten'.

4.9. In Zijn rechterhand zeven sterren

Dat de Rechter iets in (of: op) Zijn rechterhand houdt, maakt duidelijk dat het Zijn *eigendom* is. Hier heeft de Heer zeven sterren in Zijn rechterhand (Openb. 1:16). Enkele verzen verder lezen wij dat de sterren symbolen zijn van de engelen van de zeven gemeenten (Openb. 1:20). De engelen op hun beurt zijn de vertegenwoordigers, het verantwoordelijke element van een plaatselijke gemeente (de oudsten). Enerzijds zijn deze mannen verantwoordelijk tegenover de Heer, anderzijds heeft Hij ze in Zijn hand en ondersteunt Hij hen. Is het niet geweldig dat zij geen verantwoording schuldig zijn aan of ander kerkbestuur, maar alleen aan de Heer als de Rechter? Als wij daarbij aan de machtsstructuren van de grote kerken denken, zien wij meteen dat zulke hiërarchische structuren niet in overeenstemming zijn met Gods gedachten. Wat er ook mag gebeuren: diegenen die verantwoording in de gemeente dragen, moeten zich ervan bewust zijn dat zij aan Christus en *alleen* aan Hem verantwoording verschuldigd zijn. Hij zal voor alles rekenschap van hen vragen.

Wat is de functie van een ster? Een ster schijnt in de nacht en verspreidt licht dat nodig is om zich te kunnen oriënteren (Gen. 1:14-18). Daniël zegt van de godvrezenden in de tijd van het einde, die hij verstandigen noemt, het volgende: *'De verstandigen zullen blinken als de glans van het hemelgewelf, en zij die er velen rechtoverdigen, als de sterren, voor eeuwig en altijd'* (Dan. 12:3). Sterren beschrijven banen die de Schepper hen heeft gewezen, ze worden door niemand op aarde daarvan

weerhouden. Ze gedragen zich gewillig zoals door God is bepaald, zoals Hij het in de sterrenwereld heeft vastgesteld. De sterren hier in Openbaring 1 zijn tevens engelen, en engelen zijn boodschappers van God voor de mensen. Dat is de tweede taak van hen die verantwoordelijkheid dragen: zij leiden de plaatselijke gemeente door het Woord van God, dat de boodschap van God voor ons mensen is.

Zijn wij ons als gemeente ervan bewust dat wij aan de Heer Jezus in ieder opzicht verantwoording schuldig zijn, des te meer als wij een bestuurlijke taak van Hem hebben gekregen? Hij draagt de zichtbare schepping op elk moment (Kol. 1:17). Hij draagt alle dingen door het woord van Zijn kracht (Hebr. 1:3). Hij houdt ook de nieuwe schepping in stand, want Hij is het Begin daarvan (Openb. 3:14).

4.10. Uit Zijn mond kwam een scherp, tweesnijdend zwaard

Wij hebben zojuist erbij stilgestaan dat Zijn stem vol majesteit is, zoals het gedruis van vele wateren. Hier zien wij verder nog dat uit Zijn mond een scherp, tweesnijdend zwaard tevoorschijn komt (Openb. 1:16). Dit geldt zowel voor de huidige tijdsperiode waarin de gemeente van God nog op aarde is (Openb. 2:16), alsook voor de toekomst wanneer de Zoon van God terugkomt om de aarde te oordelen (Openb. 19:15).

Het zwaard is *het* kenmerk van de rechterlijke macht. Zo zien wij bijvoorbeeld in Romeinen 13, dat de overheid het zwaard niet tevergeefs draagt. Het is in overeenstemming met Gods gedachten dat de overheid het zwaard gebruikt, zelfs om de doodstraf uit te voeren (vgl. Gen. 9:6). Een tweesnijdend zwaard deelt iets van elkaar. In Hebreëen 4:12 wordt Gods Woord met een zwaard vergeleken: *‘Want het woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot verdeling van ziel en geest, zowel van gewrichten als van merg, en oordeelt de gedachten en overleggingen van het hart’*. Op die manier zal de Heer Jezus de goddelozen oordelen en de rechtvaardigen verlossen uit de macht van het kwaad.

In Johannes 12:48 heeft Hij gezegd over het oordeel: '(...) *het woord dat Ik heb gesproken, dat zal hem oordelen op de laatste dag*'. Het oordeel dat wordt uitgeoefend, zal precies in overeenstemming zijn met wat in Gods Woord staat. Zo heeft de Heer in die tijd eerst de gemeenten van Openbaring 2 en 3 beoordeeld en geoordeeld. Laten wij onszelf ieder persoonlijk afvragen waar er bij *ons* afwijkingen van Gods Woord zijn, en die vervolgens belijden en wegdoen.

4.11. Zijn gezicht straalt zoals de zon

De beschrijving van de heerlijkheid van de Heer Jezus als Rechter eindigt met de vermelding dat Zijn aangezicht straalt zoals de zon (Openb. 1:16). De zon is het symbool van de hoogste autoriteit. Zo hebben de drie discipelen de Heer gezien op de berg van de verheerlijking (Matt. 17:2). En zo zal Hij straks schijnen als 'de Zon der gerechtigheid' (Mal. 4:2). Deze 'Zon' zal de goddelozen verteren en tegelijkertijd aan de rechtvaardigen genezing bieden onder haar vleugels. De Heer Jezus zal met Zijn heerlijkheid alles vervullen ¹⁰.

Tot besluit nog enkele teksten uit de profetie van Jesaja, die allemaal spreken over de toekomstige *heerlijkheid* van Christus in verband met het volk Israël, waarmee Hij Zijn volk zal bekleden als de oordelen voorbij zijn:

- (1) *'Op die dag zal de Spruit van de HERE tot een heerlijk sieraad zijn, en de Vrucht van de aarde tot trots en luister voor hen in Israël die ontkomen zijn'* (Jes. 4:2).

- (2) *'De een riep tot de ander: Heilig, heilig, heilig is de HERE van de legermachten; heel de aarde is vol van Zijn heerlijkheid!'* (Jes. 6:3).

¹⁰ Zo vervulde de heerlijkheid van de HERE eens de tent der samenkomst, zodat Mozes er niet in kon gaan (Ex. 40:34-35). Later vervulde de heerlijkheid van de HERE de tempel van Salomo (1 Kon. 8:10-11; 2 Kron. 5:14; 7:1-2). Evenzo zal de heerlijkheid van God ook de nieuwe tempel te Jeruzalem vervullen (Ezech. 43:5; 44:4).

- (3) *'Want op die dag zal de Wortel van Isai er zijn, Die zal staan als banier voor de volken. Naar Hém zullen de heidenvolken vragen. Zijn rustplaats zal heerlijk zijn' (Jes. 11:10).*
- (4) *'De heerlijkheid van de HERE zal geopenbaard worden, en alle vlees tezamen zal het zien, want de mond van de HERE heeft gesproken' (Jes. 40:5).*
- (5) *'Dan zullen zij de Naam van de HERE vrezen vanwaar de zon ondergaat, en Zijn heerlijkheid van waar de zon opkomt' (Jes. 59:19).*
- (6) *'Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van de HERE gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkere wolken de volken, maar over u zal de HERE opgaan en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden' (Jes. 60:1-2).*
- (7) *'De tijd komt dat Ik alle heidenvolken en talen bijeen zal brengen. En zij zullen komen en Mijn heerlijkheid zien. En Ik zal een teken op hen aanbrengen: Ik zal uit hen die aan het gericht ontkomen zijn, boden zenden naar de heidenvolken, (...) die geen tijding over Mij hebben gehoord en die Mijn heerlijkheid niet hebben gezien. Zij zullen Mijn heerlijkheid onder de heidenvolken verkondigen' (Jes. 66:18-19).*